

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

Schoolgids 2019-2020

De Driestroom

Waalstraat 30

's-Hertogenbosch

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

Welkom

Fijn dat u belangstelling hebt voor informatie over onze school, dank daarvoor! In de schoolgids 2019-2020 van onze school vindt u informatie over het vrijeschoolonderwijs in het algemeen en natuurlijk over onze school in het bijzonder.

Deze gids wordt op verzoek aan de ouders verstrekt en is te downloaden van onze website: www.vsdedriestroom.nl.

In augustus 2018 hebben we ons nieuwe pand in gebruik genomen. Het eerste schooljaar hebben we gebruikt om het pand echt te gaan bewonen. inmiddels weten we hoe fijn het is in ons prachtig, lichte nieuwe gebouw. Zelfs bij de hittegolf van juni '19, bleef ons gebouw heerlijk koel.

Meteen aan het begin van schooljaar '19/'20 staat een algemene ouderavond gepland over de zorgstructuur van onze school. Deze avond wordt georganiseerd doordat we hierover van verschillende ouders vragen kregen. We verwachten dat dit een informatieve avond wordt waarin we met een helicopterview zullen kijken naar de zorg op de Driestroom van kleuters tot en met groep 8.

Tijdens deze algemene ouderavond is er ook aandacht voor de winterklas. We kijken terug hoe het onze eerste winterklas tot nu toe is vergaan en we kijken vooruit naar de winterklas van januari 2020.

We hebben onze uiterste best gedaan om de informatie in deze gids volledig, duidelijk en gemakkelijk vindbaar te maken. Mocht u iets missen of niet helemaal duidelijk vinden, dan horen we dat graag. Reacties zijn welkom op info@vsdedriestroom.nl.

Onze school zou onze school niet kunnen zijn zonder de betrokkenheid van de ouders. In ons onderwijs nemen zij een zeer belangrijke plaats in en we rekenen er dan ook op dat die betrokkenheid op dat geweldige niveau blijft. Samen met de leerkrachten vormen we het klimaat waarin de kinderen, zoals wij nastreven, kunnen worden wie ze zijn.

Marieke Frickel, schoolleider

Juli 2019

Inhoudsopgave

Welkom	2
Hoofdstuk 1 Algemeen	6
1.1 Situering van de school	6
1.2 Schoolgrootte en samenstelling	6
1.3 Verantwoording onderwijstijd	6
1.4 Resultaten van het onderwijs	7
Hoofdstuk 2 Vrijeschoolpedagogiek	8
2.1 De visie van onze school; waar staan we voor?	8
2.2 Het “vrije” van de vrijeschool	8
2.3 Onze visie op ontwikkeling	8
Hoofdstuk 3 Het onderwijs	10
3.1. Peutergroep Het Rozenpoortje	10
3.2 De Kleuterklas	10
3.3 De onderbouw groep 3 t/m 8	11
3.4 Het onderwijs per groep	14
3.5 En na groep 8	21
Hoofdstuk 4 Visie op zorg	22
4.1 Zorgsysteem, algemeen	22
4.2 Uitgangspunten zorgstructuur	22
4.3 Niveau van zorg	23
4.4 Arrangeren	24
4.5 Leerlinggegevens	24
4.6 Leerrijpheidsonderzoek	26
4.7 Kinderbespreking	26
4.8 Groepsbespreking	26
4.9 Kinderen en specifieke onderwijsbehoefte	26
4.10 Intern begeleider	27
4.11 Passend onderwijs	27
4.12 Schoolondersteuningsprofiel	28
4.13 Begeleidingsdienst voor vrijescholen	33
4.14 GGD Hart voor Brabant	33
Hoofdstuk 5 Toelating	33
5.1 Aanmelding en aanname	33

5.2 Aanmelding en aanname zij-instromer	34
Hoofdstuk 6 Kosten	35
6.1 Ouderschenking	35
6.2 Kleutermaaltijdvergoeding	35
6.3 Schoolbenodigdheden	36
6.4 Schoolkamp, uitstapjes en schoolreisjes	36
6.5 Klassenpot	36
6.6 Reiskostenvergoeding	36
6.7 Sponsoring en donaties	36
Hoofdstuk 7 Contact met de school	37
7.1 Wat kunt u van ons verwachten?	37
7.2 Klassenouders	39
7.3 Problemen en klachten	39
7.4 Klachtenregeling en vertrouwenspersoon	39
7.5 Ouderbericht	42
7.6 Prikbord	43
7.7 Gescheiden ouders	43
7.8 Coördinatoren Sociale veiligheid, pesten	43
7.9 Buitenschoolse opvang (BSO)	43
Hoofdstuk 8 Ouderbetrokkenheid	44
8.1 Ouderbetrokkenheid is een hoeksteen van de Vrije school	44
8.2 Hoe ziet dit er concreet uit?	44
Hoofdstuk 9 Schoolorganisatie	45
9.1 Stichting Pallas	45
9.2 Schoolleiding	48
9.3 Medezeggenschapsraad	48
9.4 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	48
Hoofdstuk 10 Schoolregels	50
10.1 De algemene schoolregels	50
10.2 Verlof aanvragen	51
10.3 Ongeoorloofd verzuim	52
10.4 Schorsing en verwijdering	52
10.5 Ziekte of afwezigheid van de leerkracht	52
Hoofdstuk 11 Landelijke organisaties	53
De Vrijescholen in Nederland	53

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

www.vrijescholen.nl	53
Vrijeschool PABO, Hogeschool Leiden	53
Hoofdstuk 12 De schoolgids	54
Contactgegevens	54
Bijlage 1: Formulier instemming schoolgids	55

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Situering van de school

De Driestroom is een vrije basisschool en gevestigd aan de Waalstraat 30 in de Aawijk te 's-Hertogenbosch. De school is opgericht in 1978.

Jonge kinderen van 2,5 t/m 12 à 13 jaar vinden hier een warme plek om te leren. Met groot enthousiasme wordt hier al jarenlang gewerkt vanuit de vrijeschoolpedagogiek en vinden kinderen goede aansluiting bij het vervolgonderwijs (VMBO-HAVO- VWO), zowel in de reguliere richtingen als ook naar het voortgezet vrijeschoolonderwijs in Nijmegen en Eindhoven.

1.2 Schoolgrootte en samenstelling

De Driestroom telt ruim 250 leerlingen die afkomstig zijn uit 's-Hertogenbosch en omstreken. De school heeft een streekfunctie en trekt leerlingen uit de wijde omgeving, ook uit het Gelders Rivierengebied.

De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 blijven op de lange dagen gezamenlijk over. (schooltijden zie onder 1.3)

De school heeft vier kleuterklassen (groep 1 en 2) en zeven basisschoolklassen (groep 3 t/m 8).

Meer informatie over de peutergroep 't Rozenpoortje is te vinden in hoofdstuk 3.1.

1.3 Verantwoording onderwijstijd

De lestijden en het vakantierooster worden jaarlijks vastgesteld zodat leerlingen van de Driestroom in 8 jaar het verplichte aantal van ten minste 7520 uren halen.

Kleuters

Maandag t/m vrijdag 08.30 - 13.05 uur

Er wordt gezamenlijk gegeten wat in de klas is bereid.

Groepen 3 en 4

Maandag, woensdag en vrijdag 08.30 – 13.05 uur

Dinsdag en donderdag 08.30 – 12.30 uur

13.00 – 14.40 uur

Er wordt gezamenlijk gegeten in de klas. Kinderen nemen hun eigen drinken en eten mee.

Groepen 5, 6, 7, 8

Maandag, dinsdag en donderdag 08.30 – 12.30 uur

13.00 – 14.40 uur

Woensdag en vrijdag 08.30 – 13.05 uur

Er wordt gezamenlijk gegeten in de klas. Kinderen nemen hun eigen drinken en eten mee.

1.4 Resultaten van het onderwijs

In 2019 bezocht de inspecteur van het onderwijs de Driestroom in het kader van een verificatieonderzoek. In haar Rapport schrijft zij het volgende over het onderwijs op De Driestroom:

“Wij beoordelen twee van de vijf onderzochte standaarden als goed. Basisschool De Driestroom voldoet op deze standaarden niet alleen aan de basiskwaliteit, maar laat ook aantoonbaar eigen aspecten van kwaliteit zien. Op deze onderdelen is de school een voorbeeld voor anderen, zeker als het gaat om de wijze waarop het team steeds met elkaar in gesprek blijft over de vraag 'waar het eigene van het vrijeschoolonderwijs te borgen en waar stappen te zetten in de moderne tijd? “

In 2015-2016 werd de verplichte eindtoets ingesteld.
De Driestroom heeft gekozen voor de IEP-toets van bureau ICE.

IEP-eindtoets		
Schooljaar	Score Driestroom	Landelijk gemiddelde
2015-2016	82	80
2016-2017	86	80
2017-2018	89,3	80
2018-2019	84,7	80

Hoofdstuk 2 Vrijeschoolpedagogiek

2.1 De visie van onze school; waar staan we voor?

De Driestroom biedt basisonderwijs voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar.

Het streven is onderwijs te geven dat volledige ontplooiing van de leerling mogelijk maakt. Het onderwijs richt zich niet alleen op de vorming van het intellect, maar ook op het beleven van de wereld in haar kunstzinnige betekenis en op de vorming van de wil als instrument voor het handelen. We spreken hoofd, hart en handen aan.

Hierdoor ontwikkelt de opgroeiende mens een zelfstandig oordeel, een invoelend vermogen op sociaal gebied, een gezonde moraliteit en een creatief denken en handelen. Op deze wijze kan hij/zij als volwassene, gevoed door idealen, zijn/haar persoonlijke weg in het leven vinden en een bijdrage leveren aan de toekomstige samenleving.

De Driestroom wil een school zijn waar je wordt wie je bent; waar ieder kind zijn eigen ontwikkelingsweg kan volgen.

De leerkracht heeft oog voor het groepsproces zonder de kracht van het individu uit het oog te verliezen.

Het schoolmotto is : Een school voor hoofd, hart en handen waar je als kind wordt gezien.

2.2 Het “vrije” van de vrijeschool

Het woord 'vrij' wijst oorspronkelijk op de onafhankelijkheid van de school ten opzichte van de overheid, daar waar het om het schoolplan en de pedagogiek gaat; naar de vrijheid van de leraar om (binnen de vrijeschoolpedagogie) de kinderen op een kunstzinnige wijze op te voeden. Uiteraard houden wij ons aan de kerndoelen die de overheid van ons vraagt, maar wij hanteren hierin een eigen methodiek.

2.3 Onze visie op ontwikkeling

De kernvragen van elk kind, wie ben ik en wat kan ik, vormen de achtergrond waartegen het gehele vrijeschoolonderwijs gestalte krijgt. Deze vragen zijn vaak ook op latere leeftijd actueel, maar in de schoolperiode moet het kind een voorlopig antwoord op deze vragen (kunnen) vinden. Pas dan kan het als jonge volwassene stevig in de wereld staan.

Menskunde is het uitgangspunt van de vrijeschoolpedagogiek. Hierin wordt de mens gezien als een geestelijk wezen dat een ziel (karakter) en een fysiek lichaam heeft. Als het ware “tussen” het geestelijke en het lichamelijke ontwikkelen zich de psychische of zielekwaliteiten, vooral in de basisschoolleeftijd. De psychische kwaliteiten uit zich in het gevoelsleven maar ook in de manier van denken en handelen (willen).

Ontwikkelingsfasen

In de totale ontwikkelingsweg van het kind zijn drie belangrijke fasen te onderscheiden. In de eerste zeven levensjaren ligt het hoofddaccent op de lichamelijke ontwikkeling in de tweede zeven jaar gaat het vooral om de ontwikkeling van het gevoelsleven (moraliteit, kunstzinnigheid) en na het veertiende jaar ligt het accent meer op de ontplooiing van het zelfstandig denken.

Op dit uitgangspunt is het leerplan van de Vrijeschool geënt. Het begeleidt als een organisch ondersteunend bouwwerk de stappen die een kind zet in zijn groei naar volwassenheid.

De lichamelijke ontwikkeling vraagt om een harmonische omgeving waarin het kind spelend vanuit zijn lichamelijke activiteit de wereld verkent. Zo oefent het en leert het zich in de ruimte te oriënteren.

Belangrijke aspecten daarbij zijn: vaste ritmen in het verloop van de dag, een vertrouwde omgeving die tot activiteit uitnodigt en die de betovering der dingen heel laat. Inhouden die verteerbaar zijn en niet vooruitlopen op volgende fasen en een sfeer waarin nabootsing mogelijk is (peuter- en kleuterfase). Op deze wijze leert het jonge kind zich steeds beter thuis te gaan voelen in zijn eigen lichaam.

“Geen gaten vullen, maar het vuur van het enthousiasme ontsteken”

Na deze eerste periode treden de psychische kwaliteiten meer op de voorgrond (7 tot 14 jaar). Het kind beleeft zichzelf en zijn omgeving nu vooral in zijn gevoelens. Daarom tracht de school allereerst bij het gevoelsleven van het kind aan te sluiten door het voor de leerstof ‘warm’ te laten lopen, enthousiast te maken.

De ontwikkeling van het gevoelsleven vraagt om kunstzinnig onderwijs. Kunstzinnig onderwijs is het op een kunstzinnige wijze aanreiken, opnemen en verwerken van de lesstof. De leraar is in deze zin meer een kunstenaar die elke keer weer op een nieuwe, boeiende wijze vorm probeert te geven aan de lesstof, zodat de kinderen geïnspireerd worden tot leren en creativiteit daarbij. Zinnvolle lichaamsbewegingen worden gekoppeld aan leerinhouden en bieden verrassende mogelijkheden om een kind te bereiken.

Ook het denken en willen worden aangesproken. Wat het kind weet is hierbij minder belangrijk dan hoe het kind denkt. In aanleg denkt bijna elk kind origineel, creatief en probleemoplossend. Het is aan de ouders en de school om dat vermogen te behoeden, te koesteren en te verzorgen.

Typerend voor het vrijeschoolonderwijs is het op het juiste moment aanbieden van de ontwikkelingsstof, niet te vroeg en niet te laat. Binnen de school willen we wakker zijn voor leeftijdsfasen: “Geef je baby geen hutspot en je puber geen pap”. Kortom: geef het niet meer, maar ook niet minder dan het verteren kan.

Wat we verder nog belangrijk vinden in ons onderwijs:

Wij vinden het wenselijk dat jonge mensen leren zelfstandig en onafhankelijk van anderen flexibel en creatief te denken en te handelen.

Wij vinden het van belang dat wij kinderen opvoeden tot jonge mensen die later in vrijheid en met gevoel voor verantwoordelijkheid voor zichzelf, medemens en milieu in het leven kunnen staan. Voorwaarde daarvoor is levensvertrouwen en zelfvertrouwen.

Alle leerstof wordt aangewend om ons op dit doel te richten.

Hoofdstuk 3 Het onderwijs

3.1. Peutergroep Het Rozenpoortje

In het pand van De Driestroom is peutergroep ‘Het Rozenpoortje’ gevestigd.

Het Rozenpoortje is onderdeel van Kinderopvangorganisatie ‘Het Zonnelicht’. Peuters vanaf 2,5 jaar zijn welkom om een aantal ochtenden per week te komen spelen. Er wordt gewerkt vanuit de vrijeschoolpedagogiek waardoor de overgang naar de kleuterklassen van De Driestroom heel vanzelfsprekend verloopt.

Informatie en aanmelden via: info@zonnelicht.nl

3.2 De Kleuterklas

Onze school heeft vier kleuterklassen.

In de kleuterperiode wordt al spelend geleerd. De kleuterklas is zo ingericht dat kleuters worden uitgedaagd om te spelen. Met kisten en planken bouwen kleuters zelf boten en huizen. Het spelmateriaal stimuleert de fantasie. Er wordt “net als of spel” gespeeld, maar er wordt ook echt brood gebakken en echt afgewassen. Er wordt getekend, geschilderd en geknutseld.

Samen spelen is een basis voor de sociaal- emotionele ontwikkeling. De taal wordt ontwikkeld, tevens de motoriek en de zintuigen. Juist door het doen, door het bouwen met blokken en kisten ontwikkelen kinderen inzicht in de ruimte en dat is weer een voorwaarde om te gaan rekenen.

Enkele gewoontes en rituelen in de kleuterklas

- Er wordt veel buiten gespeeld op het schoolplein.
- Elke week gaan de kleuters naar de dichtbij gelegen kinderboerderij.
- De kleuterklassen zijn huiselijk ingericht. We vinden het van groot belang dat de kleuters zich veilig voelen op school.
- Door het terugkerende dag- en weekritme weten de kinderen wat er gaat komen.
- Er zijn duidelijke regels, waarbinnen ruimte is voor ieder individueel kind.
- Naast het spel is er veel aandacht voor kring- en bewegingsspel, voor liedjes, spelletjes en verhalen.
- De kleuterleerkracht maakt samen met de kleuters het eten klaar, samen voor het eten zorgen en samen eten is een belangrijk onderdeel van de sociale vorming.
- De kleuterjuf laat, door haar eigen voorbeeld, de kinderen met eerbied met hun omgeving omgaan.
- Elk seizoen kent zijn eigen feesten en door die feesten voor te bereiden en te vieren leren kleuters ook het ritme van het jaar kennen.

In deze tijd wordt een enorm appel op de zintuigen van kinderen gedaan, ze worden vaak overprikkeld, kinderen weten al heel veel. In onze kleuterklassen krijgen kleuters de tijd om in het beleven en in het doen te komen. Een stevige basis voor alles wat daarna komt.

Door de kleuters uitgebreid te observeren, bekijken de kleuterleerkrachten, in overleg met ouders en de Interne Begeleider, of een kleuter ná de zomervakantie toe is aan de overstap naar groep 3. Hier voor is een schoolrijpheidsprotocol ontwikkeld.

Maaltijdbijdrage

De gezamenlijke maaltijd beschouwen we als een belangrijk onderdeel bij het aanleren van goede gewoontes. School zorgt ervoor dat er gezonde, biologische producten worden aangeschaft waar de kleuterleerkrachten de maaltijd uit bereiden. Kleuters nemen zelf dus geen eten mee naar school. Voor deze maaltijd brengen wij € 2,- per kind per week in rekening. De totale kosten komen daarmee op € 80,- per jaar. (zie ook Hoofdstuk 6 Kosten)

3.3 De onderbouw groep 3 t/m 8

Onze school telt 7 groepen in de onderbouw (gr 3 t/m 8). In januari openen we een tweede Winterklas daarna heeft de school met de kleuterklassen erbij, 12 klassen.

Winterklas

In januari 2018 hebben we de eerste winterklas-groep 3 geopend. In tegenstelling tot alle andere klassen, start deze klas in de winter in plaats van in de zomer. In januari 2019 ging deze groep 'over' en werd groep 4. In januari 2020 start de volgende winterklas en in januari 2022 zal de laatste winterklas van start gaan. De winterklas is een antwoord op de groei die De Driestroom doormaakt. We kregen meer kleuters binnen dan er plek in groep 3 was. Uiteindelijk is er voor deze unieke variant gekozen. Behalve dat hij ruimte biedt aan onze groei, zijn er nog meer voordelen. Zo is het aantal doorstroommomenten van de kleuters naar groep 3 verhoogd. Op 19 september 2019 is er een algemene ouderavond waarop we meer zullen vertellen over de winterklassen.

Achtergrond

Doelstelling en achtergrond van de Vrijeschool komen tot uitdrukking in het leerplan en de werkwijze in de klas. In elk leerjaar sluit de leerstof aan bij de ontwikkelingsfase van de kinderen. Vooral de vertelstof speelt hierin een belangrijke rol. En net als in de peuter- en kleuterklassen is er sprake van een duidelijk dag-, week- en jaarritme. Dat is terug te vinden in het periodeonderwijs, de vaklessen en de jaarfeesten.

Vertelstof

In relatie tot de ontwikkelingsfase van het kind staat in iedere groep een thema, de vertelstof, centraal. In deze vertelstof zien we de geschiedenis van de mensheid weerspiegeld, die elk kind in versneld tempo opnieuw doormaakt.

Voor de vertelstof wordt gekozen uit:

Kleuters en groep 3	Sprookjes van Grimm
Groep 4	Fabels en Heiligenlegenden
Groep 5	Het Oude Testament
Groep 6	Noorse Mythologie uit de Edda
Groep 7	Griekse Mythologie
Groep 8	Romeinse Sagen en Middeleeuwse verhalen

Periodeonderwijs

De eerste uren van de dag is er het zogenaamde periodeonderwijs. Gedurende drie tot vier weken wordt er aan een bepaalde leerstof gewerkt: Nederlandse taal, rekenen, heemkunde, geschiedenis, aardrijkskunde, plantkunde en natuurkunde.

Het periodeonderwijs biedt de mogelijkheid dieper op de leerstof in te gaan en het geleerde op allerlei manieren te verwerken en te oefenen: uitbeeldend, tekenend, schrijvend, boetsierend. Het periodeonderwijs wordt gegeven door de klassenleerkracht.

Vaklessen

In deze lessen komt de overige leerstof aan bod, waarbij het accent ligt op vaardigheden. Er zijn vaklessen voor Engels, tekenen, schilderen, handwerken, handenarbeid, muziek, euritmie en gymnastiek. Enkele van deze vakken worden door vakleerkrachten gegeven.

Tekenen en Schilderen

De kinderen leren hoe ze verschillende materialen (kleurkrijt, kleurpotloden, aquarelverf en plakkaatverf) kunnen gebruiken. Ze doen eigen ervaringen op en zien het werk van elkaar – ter inspiratie.

Vormtekenen

Ritmische bewegingsoefeningen op papier, ter ondersteuning van het schrijven. Dit vindt zijn vervolg in het tekenen van symmetrie oefeningen in de hogere klassen (zoals Keltische motieven).

Handvaardigheid

De kinderen leren in alle groepen van de onderbouw verschillende gereedschappen gebruiken (o.a. bij hout, papier, karton, bijenwas, klei, wol, garens en katoenen stoffen). De kinderen worden geïnformeerd over de herkomst van de materialen.

De fijne motoriek, het ruimtelijk inzicht, de concentratie en het voorstellingsvermogen worden hierdoor mede ontwikkeld.

Muziek

Een kind beleeft veel plezier aan muziek. In groep 3 tot en met 8 wordt daaraan op veel manieren uiting gegeven. Naast zang, in het Nederlands en andere talen, wordt ook aan de beweging veel aandacht besteed. Door de jaren heen wordt het gevoel voor melodie, ritme en maat en ook het zuiver horen versterkt.

Deze muzikale vorming wordt ondersteund door de instrumentale lessen op de bamboefluiten. De kinderen leren stapsgewijs spelen bouwen op sopraan bamboefluiten. Hierbij is er aandacht voor vingerzetting, fijne motoriek, blaastechniek, intonatie en zuiverheid. Vanaf groep 6 worden er meerstemmige liederen gezongen en gespeeld. De basis van het notenschrift wordt aangeleerd in groep 6.

Toneel

De kinderen spelen en maken zelf kleine toneelstukken en laten die aan elkaar zien. Ze beleven hieraan hoe het staan, het bewegen (houding) en het spreken in de ruimte werkt.

Ze leren hierbij om rekening met elkaar te houden en geduld op te brengen: intrinsieke sociale vaardigheid. Het proces kan voor de kinderen belangrijker zijn dan het eindresultaat. Een groep studeert een aantal malen in de zes onderbouwjaren een groot toneelstuk in, passend bij de leerstof van de kinderen en aansluitend op de verhalen uit de verschillende culturen.

Ook het instuderen van muziek en zang en het maken van decors en rekvisieten komt in zo'n toneelperiode ruim aan bod. Tenslotte resulteren alle inspanningen in een aantal toneeluitvoeringen voor de overige leerlingen van de school en voor ouders en belangstellenden.

Euritmie

Euritmie betekent goed ritme. De kinderen bewegen op het ritme van de taal (bijvoorbeeld gedichten) en van de muziek. Verschillende ruimtelijke oefeningen stimuleren een goede oriëntatie en een welbevinden. De euritmie is een kleurrijke ingang voor de individuele ontwikkeling van het kind in de groei naar zelfstandigheid en voor de groep als sociaal organisme.

Op dit moment zijn wij op zoek naar een vakleerkracht voor euritmie. Helaas hebben nu alleen de kleuterklassen euritmie. Zodra we iemand gevonden hebben zullen ook groep 3 t/m 8 dit vak weer krijgen.

Engels

De kinderen krijgen in groep 3 tot en met 8 Engels. Het luisteren en spreken staat centraal. Op een speelse manier leren de kinderen voorwerpen, lichaamsdelen en zaken benoemen waarmee ze in aanraking komen. Ze leren de vreemde taal zoals de moedertaal: door nadoen. Rijmpjes, liedjes, verhalen en toneelstukjes in de taal ondersteunen het 'gevoel krijgen' voor het eigene van klank en ritme. Inhoudelijk haken de lessen aan bij de leer- en vertelstof en de jaarfeesten.

Bewegingsonderwijs

Kinderen hebben de behoefte om te bewegen en bewegen is de essentie van het vak bewegingsonderwijs. Door het ervaren van bewegingen leren kinderen wat ze allemaal kunnen en waar hun grenzen liggen. Niet alleen bewegen staat centraal tijdens bewegingsonderwijs, maar ook de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen speelt een belangrijke rol.

Er wordt meestal gewerkt in een drievakken-systeem. Dit betekent dat de kinderen in kleine groepjes worden opgedeeld en dat er per gymles drie kernactiviteiten aan bod komen. Op deze manier komen de kinderen vaker aan de beurt en hoeven ze minder te wachten; de actieve leertijd wordt vergroot.

Voor ons bewegingsonderwijs gebruiken we 'Basisdocument Bewegingsonderwijs'. Wij hebben voor deze methode gekozen omdat het een doorgaande lijn is voor groep één tot en met groep acht. De methode voldoet aan de kerndoelen zoals die zijn opgesteld door de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO).

Sociaal gedrag

In het sociale leven wordt bevorderd dat kinderen zich kunnen en durven manifesteren zoals ze zijn, ongeacht afkomst, religie of nationaliteit. Ook moeten ze leren de ander deze ruimte

te laten. In de les- en vertelstof wordt veel aangereikt over de verschillende culturen in de wereld, waardoor openheid, begrip en interesse daarvoor ontstaan. Om dit te ondersteunen zijn met de kinderen afspraken gemaakt om een prettig en veilig schoolklimaat te realiseren. Er zijn schoolafspraken die voor de hele school gelden en er zijn klassenafspraken die per klas kunnen verschillen.

In groep 6 krijgen de kinderen een WISH-training. Hierin staan weerbaarheid en respect centraal. Tijdens deze training werkt een professionele WISH-trainer intensief samen met de klassenleerkracht. In groep 7 en 8 volgen herhalingslessen.

Jaarfeesten

Met de jaarfeesten beleven de kinderen het ritme van het jaar, de wisseling in de seizoenen en de krachten van de natuur. Die jaarlijkse vieringen zorgen in de loop der tijd voor een beter begrip van de betekenis. De feesten zijn belangrijk voor de school als sociale gemeenschap. We vieren ze samen: kinderen, leerkrachten en zo mogelijk ook ouders. De feesten zijn: Michaël, Sint Maarten, Sint Nicolaas, Advent, Kerst, Driekoningen, Carnaval, Palmpasen, Pasen, Pinksteren en Sint Jan.

3.4 Het onderwijs per groep

Groep 3

De overgang van de kleuterklas naar groep 3 is voor het kind een grote stap. Het heeft enige tijd nodig om te wennen. In het begin van het schooljaar zijn de kinderen nog in meer of mindere mate kleuter. Tegen de Kerst vindt de omslag plaats en zijn de kinderen derde groeper geworden. Ze verwerven zich een leerhouding en vaardigheden die niet meer 'kleuterachtig' zijn. Ze leren doelen na te streven. Hun motorische vaardigheden groeien waardoor het leren ook gemakkelijker wordt. Deze ontwikkeling van kleuter naar schoolkind wordt fysiek zichtbaar in de tandenwisseling.

Goede gewoontes

Prioriteit in groep 3 heeft het vormen van goede klassengewoontes. Een groep kinderen moet immers vele jaren met elkaar een klas vormen. Net als in een gezin vormen gewoontes de basis voor deze 'samenleving'. Alle regels en gebruiken leren de kinderen al doende, net als thuis. Vooral de eerste helft van het schooljaar staat in het teken van het aanleren van goede gewoontes en het vormen van een sociale eenheid.

Basisvaardigheden

Een succesvol leerproces veronderstelt een aantal basisvaardigheden waar ook in de kleuterklas al aandacht aan is besteed. Dat proces is bij aankomst in groep 3 nog niet afgerond. Een voorbeeld van zo'n basisvaardigheid is de motoriek, vooral de fijne motoriek die nodig is bij het schrijven. Daarnaast is een innerlijke leerhouding nodig, waardoor het kind bijvoorbeeld gericht kan luisteren naar een didactische instructie en zichzelf doelen kan stellen in het leerproces.

Vertelstof

De vertelstof van groep 3 bestaat uit Europese volkssprookjes zoals die bijvoorbeeld door de gebroeders Grimm bijeen zijn gebracht. De leerkracht vertelt de sprookjes of leest voor.

Nederlandse taal

Het verwerven van de belangrijke (culturele) vaardigheden van lezen en schrijven geschiedt in de volgorde: eerst schrijven, dan lezen. De kinderen leren het schrijven vanuit het tekenen en vormtekenen. Ze schrijven met waskrijtjes en (dikke) potloden en leren eerst alleen hoofdletters. De letters ontstaan uit letterbeelden die vaak uit de sprookjes afkomstig zijn. Bijvoorbeeld de K ontstaat uit het beeld van een koning en heet dan ook 'koningsletter'. De klinkers krijgen als teken geen begeleidend beeld maar worden zuiver vanuit de klank aangeleerd. Als de kinderen de letters kennen gaat het leesonderwijs verder op basis van klankzuivere woorden. Vanaf groep 3 wordt het lees- en spellingsonderwijs aangeboden vanuit het schrijven, via innerlijk meespreken, naar het lezen. Voor de opbouw van spellingscategoriën wordt gebruik gemaakt van de methodiek: Zo Leren Kinderen Lezen en Spell.

Aan het einde van groep 3 kunnen de meeste kinderen eenlettergrepige klankzuivere woorden lezen en schrijven. Na de kerst wordt de overgang gemaakt naar het verbonden schrift.

Eenvoudige leesboekjes lezen ze zowel klassikaal als individueel. Dit komt overeen met A.V.I. M3 niveau in het reguliere basisonderwijs.

Rekenen

De doelstelling is het leren en stevig oefenen van de vier basisbewerkingen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen met getallen onder de 20. Indien nodig mogen de kinderen nog concreet materiaal gebruiken.

In het begin maken de leerlingen kennis met Romeinse cijfers vanwege het sterk concrete karakter van deze cijfers. Later gaan ze rekenen met de Arabische cijfers 1, 2, 3, etc. Het rekenen oefenen ze met materiaal uit het hoofd en op papier. Het sluit aan bij de praktische belevingswereld van het kind (realistisch rekenen). Het rekenen wordt vaak bewegend in de ruimte geoefend (ritmisch tellen, optellen en aftrekken door middel van sprongen vooruit en achteruit, delen en vermenigvuldigen door de klas in groepjes te verdelen) Er wordt gewerkt met verschillende hulpmaterialen (kastanjes, kaplablokjes, rekenrekjes).

Groep 4

Het dromerige van de groep 3-leerling, die vanuit een open stemming de leerstof opneemt, is in het tweede schooljaar nagenoeg verdwenen. De 4^e-groeper is nu 'thuis' binnen de school. In zijn gevoelswereld is hij wakker geworden en zoekt daarbinnen de uitersten. Hij beweegt zich vrijer en individuele karakteristieke eigenschappen komen naar voren.

De leerkracht zal vertrouwen scheppen door te bevestigen wat het kind al kan: leren, rekenen, schrijven en lezen. Daarnaast biedt hij in de vertelstof beelden en situaties waarin de leerling iets van zichzelf en anderen kan herkennen.

Vertelstof

Fabels en legenden zijn de rijke bronnen van vertelstof voor de leerling. Fabels gaan over dieren die een menselijke eigenschap uitdrukken: de sluwe vos, de wijze uil, de driftige stier, de koppige ezel, de trotse haan, de trouwe hond, het goedige schaap. En al die dieren proberen met behulp van hun eigenschap elkaar de loef af te steken. De kinderen herkennen iets daarvan bij zichzelf of bij anderen.

Mensen zijn echter niet overgeleverd aan hun driften, hun koppigheid of ijdelheid. Ze kunnen onbaatzuchtige motieven zoeken. De 4^e groep die dat gaat ontdekken, kan daaraan krachtige en blijvende innerlijke steun ontleen.

Daarom worden de fabels in groep 4 aangevuld met verhalen (legenden) over mensen uit het verleden die, na een innerlijke strijd, grote liefde voor de schepping, de natuur en voor mens en dier hebben getoond. Voorbeelden zijn: Sint Franciscus van Assisi, Sint Maarten, Elisabeth van Thüringen.

Nederlandse taal

Aan de verbale vaardigheden wordt gewerkt door middel van het vrije spreken in de kring en voor de groep. Daarnaast ontwikkelen de kinderen hun verbale vermogens en hun actieve woordenschat door recitaties van fabels en gedichten, door het spelen van toneelstukjes en door middel van spraakoefeningen. Het navertellen van gehoorde verhalen hoort daar ook bij. Er wordt ook geoefend in niveaugroepjes met behulp van een uitgebreide serie boeken. Het leesniveau aan het eind van deze klas is A.V.I. niveau M4.

In groep 4 wordt geschreven in het verbonden schrift. Het vormtekenen ondersteunt dit proces. Er wordt met potlood geschreven. De basis van de spellingregels wordt aangeboden.

Rekenen

De kinderen leren in de beweging om te gaan met getallen tot 100 en oefenen het hele jaar de vier basisbewerkingen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen. Ze leren de tafels van vermenigvuldiging en reciteren de reeksen klimmend en dalend. Kralenkettingen (10-talig stelsel) en rekenrekjes worden als hulpmiddel gebruikt. De kinderen worden zich bewust van het 10-talig stelsel en leren schattingen maken. Klokkijken en de kalender komen aan bod. Bewerkingen met getallen onder de 20 worden geautomatiseerd.

Heemkunde

De periodes heemkunde stimuleren de kinderen een fantasievolle verbinding met de natuur aan te gaan. In verhalen klinken de karakteristieke eigenschappen van plant en dier. Ook wandelen we door bos en veld. Tekeningen, liedjes en versjes over planten en dieren completeren deze periodes.

Groep 5

Groep 3 tot en met 5 vormen qua ontwikkelingsfase een eenheid. Het kind is open en voelt zich één met de wereld. Leiding accepteert het als vanzelfsprekend. Fantasie en spel kunnen gemakkelijk het leerproces dragen.

Vertelstof

In groep 5 wordt een ontwikkelingsfase afgesloten. De verhalen van het Oude Testament vormen de bekroning van deze afsluiting. De verhalen over de ene God die een hecht verbond heeft met zijn volk geven het kind de mogelijkheid als individu en als groepslid sterk mee te leven. Deze vertelstof (hoogtepunt: de avontuurlijke tocht naar het beloofde land) biedt veel mogelijkheden voor recitatie, toneelspel en schrijven.

Nederlandse taal

De vertelstof en de onderwerpen uit de heemkundeperiode nodigen uit tot creatief schrijven. De kinderen leren de spelling op basis van analogie, regels en voorbeeldwoorden. Open en gesloten lettergrepen worden niet zo genoemd, maar wel geoefend. Ze oefenen interpunctie en maken een begin met de woordsoorten. Lezen gebeurt door middel van stillezen, klassikaal begrijpend lezen en in niveaugroepen. Het streven is **A.V.I.** niveau E5.

Rekenen

De kinderen oefenen hoofdbewerkingen op papier en uit het hoofd. Hoofdrekenen tot 100, tot 1000 op papier. Geld rekenen met speelgeld. Ze leren de tafels en beginnen met cijferend rekenen. Sommen worden zo veel mogelijk met de werkelijkheid verbonden.

Heemkunde

Dit vak krijgt gestalte in periodes waarin de ambachten (bijvoorbeeld manden vlechten, schoenen maken, pottenbakken) centraal staan. Doen, beleven, begrijpen is hier de leerweg. Vaak wordt er een periode gegeven over de boerderij of de huizenbouw, maar ook andere ambachten kunnen uitgebreider aan bod komen.

Groep 6

In groep 6 zijn de kinderen 9 à 10 jaar, " een leeftijd waarop de perceptie van de omgeving vaak ingrijpend verandert.". Voelde het kind zich voorheen nog als vanzelfsprekend opgenomen in zijn omgeving, nu maakt het zich ervan los en bekijkt de wereld met nieuwe ogen. Wat het kind ziet, stelt hem vaak teleur: de wereld is niet zo mooi en goed als hij dacht. Ook de leerkracht ontkomt niet aan een kritische blik: hij of zij weet wel veel, maar heeft zo'n gekke neus. Er klinkt veel protest en commentaar.

Het kind voelt zich teruggeworpen op zichzelf en kan soms onzeker en eenzaam zijn. Geen wonder dat het soms kattig wordt of zomaar huilt. Graag meten ze zich met elkaar in vechten, ruzie en schelden. De winnaar wordt bejubeld, de verliezer wordt uitgelachen. Even later zijn ze weer dikke vrienden.

Dit vermogen tot afstand nemen heeft een positieve kant: vanuit een nieuw ik-beleven, de wereld ontdekken, de ruimte verkennen, kennis verwerven.

Deze overgang vindt zijn vertaling in een andere ochtendspreuk. Tot groep 6 begint de spreuk: "Het liefdelicht der zon, verheldert mij de dag...". Vanaf groep 6 wordt begonnen met: "Ik zie rond in de wereld, waarin de zon haar licht zendt..."

Vertelstof

De Noors mythologie, beschreven in de Edda, vertelt van de gouden wereld van de goden, immer strijdend met de reuzen. Voor de goden nadert de ondergang. Deze verhalen van de mensheidsgeschiedenis zijn de verbeelding van wat de kinderen nu in hun eigen ziel beleven: de ondergang van de fantasiekracht maar ook het ontstaan van een nieuwe wereld.

Nederlandse taal

Bij het schrijven van opstellen of verhalen is er veel aandacht voor vorm en inhoud. Ze beginnen met brieven schrijven. De spelling wordt systematisch geoefend. Het lopend schrift wordt onderhouden.

Lezen: de kinderen oefenen de vaardigheid zelf, maar ook het begrijpend lezen. De grammatica behandelt met name de werkwoordsvormen in samenhang met tijd en onderwerp. Het leesniveau is avi-niveau E 6.

Rekenen

Uitbreiding van hoofdrekenen en cijferen. Voor het eerst komen de breuken aan bod: de 1 als geheel wordt op tal van manieren gedeeld, zodat de kinderen de stambreuken leren kennen en de eerste plus- en minssommen met breuken maken.

Nieuw is ook het meten. Het eerste meten gaat uit van de menselijke maat (duim, el, voet), dan volgt de overgang naar het metrieke stelsel.

Zaakvakken

Aardrijkskunde en Geschiedenis

De eerste geschiedenis- en aardrijkskundeperiode beginnen vanuit de verbondenheid met de eigen familiestroom en woonomgeving. Een eerste oriëntatie in de ruimte en de tijd. De kinderen leren de geschiedenis van 's-Hertogenbosch kennen, het ontstaan van de omgeving, Brabant en de landschappen in Nederland. De topografie doet haar intrede.

Deze periodes zijn de aanzet tot het maken van eenvoudige spreekbeurten en werkstukjes.

Mens – en Dierkunde

Met de mens als beginpunt worden vervolgens een aantal dieren besproken. De blikrichting hierbij is, hoe ieder dier gespecialiseerd is in één opzicht en dat ook heel goed kan en de mens het vermogen heeft om meerdere vaardigheden en kwaliteiten bij zichzelf te ontwikkelen. De ontdekking dat iedere mens slechts zelf die keuze kan maken (ik) neemt in deze periode een belangrijke plaats in.

Groep 7

De zielenstemming van de 6e groepleerling was die van 'verbroken eenheid, een scheiding tussen 'ik' en de 'wereld'. Maar die scheiding krijgt in groep 7 de klas een positieve keerzijde: de eigen individualiteit wordt beter beleefbaar. Eerst nog aarzelend en schoksgewijs, maar steeds duidelijker ontstaat het vermogen de wereld meer onbevangen, nauwkeuriger waar te nemen. De 7^e groepleerling gaat genuanceerder denken en zich ook verdiepen in het gedrag van zijn klasgenootjes.

Ook de relatie tot volwassenen verandert, de volwassene blijkt niet meer 'alwetend' te zijn. Boeken beantwoorden ook vragen. Kennis en ervaring kunnen ook vanuit een gesprek met de leerkracht ontwikkeld worden. De 7^e groepleerling is geïnteresseerd in de samenhang tussen wat in hemzelf leeft en wat hij in de buitenwereld vindt.

Vertelstof

In groep 7 vormt de mythologie van vooral de Grieken de vertelstof. Een groot aantal verhalen daarvan behoort tot ons cultuurgood. Zij vertellen de lotgevallen van sterfelijke en onsterfelijke wezens, goden en godinnen, mensen, nimfen en saters. Zij vertellen over een deels imaginaire en deels fysieke werkelijkheid. De goden zijn ontmaskerd, de herinnering aan

een geestelijke wereld maakt plaats voor het abstracte denken, gericht op de fysieke wereld. De leerling staat daar middenin.

Nederlandse taal

Het ontleden van zinnen op persoonsvorm en onderwerp wordt behandeld. Diverse aspecten van de werkwoordspelling (tegenwoordige en verleden tijd, het voltooid deelwoord, werkwoorden bijvoeglijk gebruikt) worden aangeleerd en intensief geoefend.

Bij opstellen ligt de nadruk op verzorgd schrijven wat vorm en inhoud betreft en op verschillen in verhaaltrant. De systematische oefening in begrijpend lezen vormt de opstap naar het latere studerend lezen. Het leesniveau is AVI E7.

Rekenen

Hoofdrekenen en cijferend rekenen worden geoefend. Rekenen met breuken wordt uitgebreid: gelijknamig maken, helen eruit, vermenigvuldigen. Decimale breuken, kommagetallen en procenten worden geïntroduceerd. De kinderen passen het geleerde toe in de vorm van redactiesommen. Verder berekenen ze oppervlakten, omtrek, afstanden en gewichten.

Zaakvakken

Aardrijkskunde

De Rijn wordt behandeld als voorbeeld van een rivier, die stroomt door verschillende landschappen. Daarbij horen ook de thema's dijkenbouw en inpoldering. Ook de grondsoorten en topografie van Nederland worden behandeld. De economische aspecten van menselijke productie komen aan bod. De ontbijttafel kan als voorbeeld worden genomen om de kinderen te laten ontdekken wat er allemaal gebeurt voordat de hagelslag in een pakje op de tafel staat. De topografie van Nederland wordt afgerond en we reizen door Europa. Er worden spreekbeurten gehouden en werkstukken gemaakt.

Plantkunde

In de plantkunde komt de samenhang van het plantenrijk naar voren: de planten in hun karakteristiek en met het milieu waarin ze leven. Centraal staat het begrip voor de plantenwereld, vooral de verbondenheid van planten met hun omgeving, plant tussen zon en aarde, licht en donker, warmte en koude, vocht en droogte.

Geschiedenis

In groep 7 komen verhalen en beschrijvingen van de voorchristelijke culturen van onder andere de Indiërs, Perzen, het Tweestromenland, de Egyptenaren en de Grieken aan bod, in samenhang met de vertelstof.

Vreemde talen

Naast de lessen voor de hele groep Kunnen we indien de populatie daartoe aanleiding geeft een niveaugroep Frans aanbieden voor kinderen uit groep (6), 7 en 8. Deze groep krijgt eenmaal per week 45 minuten les en is bedoeld voor de kinderen die sterk zijn in de Nederlandse taal en in zijn algemeenheid een extra uitdaging aankunnen.

Groep 8

In groep 8 ligt het begin van de prepuberteit. Het skelet groeit, vooral de ledematen. Een verlies aan soepelheid van bewegingen is merkbaar. Het intellect ontwaakt en tegelijkertijd

ontwikkelt zich de belangstelling voor de actualiteit. Dit is het begin van een langdurig proces, de weg naar grotere zelfstandigheid en onafhankelijk denken. Er wordt nu meer inzicht gevraagd van het kind.

In de vertelstof maken de mythologische verhalen plaats voor de gestructureerde geschiedenis van Romeinen, Middeleeuwen en eventueel aspecten uit de Nieuwe Tijd.

(zie ook 1.4 Resultaten van het onderwijs)

Vertelstof

Geschiedkundige verhalen uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen vormen de vertelstof voor de zesde klas. Zij sluiten aan op de belevingswereld van de 11- à 12-jarige. Het zelfbewuste individu immers stond in Rome op de voorgrond. Hier ontstond de afbakening van de rechten van de ene persoon ten opzichte van de rechten van de ander. Het 'elk het zijne' was en is nog steeds een belangrijk beginsel. Dan volgen de Middeleeuwen: opkomst van vorstendommen en vrije steden met burgers en ambachtslieden. Kenmerkend is ook de sterk religieuze en gevoelsmatige verinnerlijking. Net zoals in een kathedraal is de *binnenwereld* in deze tijd verrassend kleurrijk.

Nederlandse taal

De Nederlandse taalperiodes zijn vaak geïntegreerd met andere periodes. De kinderen krijgen veel stelopdrachten.

Zo maken ze bij de natuurkunde van alle proeven een verslag. Verder komen aan de orde: taal- en redkundig ontleden, moeilijke woorden, spreekwoorden, verschillende dichtvormen in ritme, alliteratie en rijm.

Rekenen, handelsrekenen en meetkunde

Bij het rekenen oefenen de leerlingen de basisbewerkingen om daarna een begin te maken met het handelsrekenen. De geschiedenis van de handel staat op het programma (kapitaalsommen, rente, bruto, tarra en netto).

Verder beginnen ze met meetkunde. Met behulp van passer en liniaal maken de kinderen allerlei constructies van cirkels, driehoeken en veelhoeken. Deze vormen kleuren ze individueel in om er op deze manier variaties in te ontdekken.

Zaakvakken

Geschiedenis

De hierboven besproken vertelstof komt in groep 8 vooral aan bod in de geschiedenisperiodes. Dat zijn de Romeinse cultuur en de karakteristieken van de Middeleeuwen, met hun vele invloeden tot in onze tijd. Ook de Islam en de kruistochten komen aan bod.

Aardrijkskunde

De gesteentes en mineralen vormen hier het onderwerp. Om te beginnen het kalk en graniet en hun karakteristieken. Verder is er een periode over de atmosferische verschijnselen (weer en klimaat) en oefenen, tekenen en kleuren de kinderen de topografie van Europa en die van de wereld.

Natuurkunde

De natuurkunde begint bij dagelijks waarneembare verschijnselen. Belangrijk zijn het zelf waarnemen en beschrijven van verschijnselen als geluid, licht, warmte, elektriciteit en magnetisme.

Vreemde talen

Naast de lessen voor de hele groep kennen we sinds enige jaren een niveaugroep Frans voor leerlingen uit groep (6) 7 en 8. Deze groep krijgt eenmaal per week 45 minuten les en is bedoeld voor de kinderen die sterk zijn in de Nederlandse taal en in zijn algemeenheid een extra uitdaging aankunnen.

3.5 En na groep 8

Halverwege groep 8 heeft de klassenleerkracht met de ouders een gesprek over hun kind. Daarin staan zijn/haar mogelijkheden voor het voortgezet onderwijs centraal en volgt er een voorlopig schooladvies.

Als eindtoets worden bij de leerlingen van groep 8 de IEP-toets en de NIO-toets afgenomen. Op basis hiervan volgt een definitief schooladvies.

Met groep 8 sluit het kind de onderbouw van het Vrijeschoolonderwijs af. Het Vrijeschoolonderwijs omvat de kleuterklas en daarna de klassen 1 t/m 12. Daarom gaat een deel van de leerlingen naar de bovenbouw (voortgezet Vrijeschoolonderwijs). In Nijmegen is het Karel de Grote College gevestigd en in Eindhoven het Novalis College.

Op de bovenbouw kunnen de leerlingen VMBO-T, HAVO- of VWO-examen doen.

Leerlingen die naar het reguliere voortgezet onderwijs gaan, hebben alle vaardigheden om aansluiting te vinden bij ieder voor hen geschikte vorm van voortgezet onderwijs. De groep 8-leerkracht draagt zorg voor een onderwijskundig rapport en zo nodig mondelinge informatieoverdracht.

Hoofdstuk 4 Visie op zorg

4.1 Zorgsysteem, algemeen

Wij streven naar een kwalitatief goede leerlingenzorg, zowel op het gebied van de groep als op schoolniveau. Door zorgverbreding wordt ingespeeld op de verschillen tussen kinderen in mogelijkheden en behoeften. Dit heeft tot doel meer leerlingen in het reguliere onderwijs te behouden en deze verantwoord te begeleiden.

Het zorgbeleid van de school maakt onderdeel uit van het zorgbeleid van het regionale samenwerkingsverband de Meierij. Gezamenlijk streven we ernaar zoveel mogelijk kinderen die zorg nodig hebben, op de school zélf deze extra zorg te bieden, zodat verwijzing naar het speciaal (basis-) onderwijs zo weinig mogelijk plaatsvindt.

Leren is (in) een voortdurende beweging, leren is ontwikkelen. Leren is vermogens ontwikkelen op velerlei gebieden. Een kind leert op cognitief gebied, maar het leert ook sociaal-emotioneel. Tevens ontwikkelt het zijn wil; deze moet het kind kunnen inzetten bij het “leren” in de onderbouw.

Naast de algemene ontwikkelingslijn die een kind doormaakt, is er een individuele ontwikkelingslijn. De algemene lijn is gekoppeld aan de leeftijdsfase waarin een kind zich bevindt. Bij iedere leeftijdsfase hebben we een bepaalde verwachting met betrekking tot gedrag, presteren, handelen, taakgerichtheid en inzet.

Naast deze algemene lijn heeft ieder kind een eigen individuele ontwikkelingslijn. De individualiteit van het kind kleurt als het ware de algemene ontwikkelingslijn en geeft er zijn of haar vorm aan. Er is sprake van een harmonische ontwikkeling als de individuele lijn van het specifieke kind samen valt met de algemene ontwikkelingslijn, dat wat een kind “hoort” te kunnen.

Soms treedt er een disharmonie op: beide ontwikkelingslijnen vallen niet samen en kunnen in mindere of meerdere mate uiteenlopen. Ook kan het zijn dat een ontwikkelingsgebied zich meer of minder ontwikkelt, er is onvoldoende harmonie tussen de gebieden van het denken, voelen en willen. Dan is er sprake van zorg. Dit kan zich uiten in leerproblemen, sociaal-emotionele problemen en moeilijkheden in gedrag en werkhouding.

Daarnaast omvat het begrip “zorg” ook alle activiteiten die gericht zijn op hulp aan kinderen. De hulp kan binnen en buiten de groep geboden worden, individueel of in kleine groepjes.

4.2 Uitgangspunten zorgstructuur

Hieronder volgt een beschrijving van de mogelijkheden en verantwoordelijkheden die wij kennen en tot onze beschikking hebben binnen de school.

- De leerlingbespreking in de pedagogische vergadering. Deze bespreking vindt regelmatig plaats in het bijzijn van groepsleerkrachten, de intern begeleider, zo mogelijk de vakleerkracht(en) en de schoolleider.

- De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen in zijn of haar groep.
- De groepsleerkracht houdt zich aan de afspraken die, onder leiding van de schoolleider, in het team worden gemaakt over de uitgangspunten, inrichting en uitvoering van het onderwijs.
- Deze afspraken vormen, als geheel, het onderwijsbeleid van de school
- De schoolleiding is eigenaar van deze afspraken en heeft de bevoegdheid om op de uitvoering van de afspraken toe te zien
- De schoolleiding geeft vorm aan het overleg in het team en stelt, na dat overleg, de inhoud van de afspraken vast.
- De schoolleiding heeft de taak en de bevoegdheid om in te grijpen als een kind of ouder evident in de problemen is of dreigt te komen.
- De intern begeleider is verantwoordelijk voor het tot stand brengen en laten functioneren van zorgvoorzieningen, zodat de kinderen die dat nodig hebben, extra zorg kunnen krijgen. De schoolleiding stelt vast wat concreet de taken en bevoegdheden van de intern begeleider zijn.
- De groepsleerkracht blijft de eerstverantwoordelijke voor de kinderen in zijn of haar klas. De groepsleerkracht en de intern begeleider moeten beiden kunnen instemmen met de afspraken betreffende bepaalde extra zorg voor kinderen of groepen.
- Deze afspraken kunnen gaan over zaken als extra lesmateriaal voor een leerling, een onderzoek, remedial teaching, euritmetherapie, bezoek schoolarts. Maar ze kunnen ook gaan over didactische stijl, differentiatie in de groep. De laatste onderwerpen stellen hogere eisen aan het overleg tussen groepsleerkracht en intern begeleider.
- Alle afspraken zijn bekend bij schoolleiding en het team: zij passen binnen het onderwijskundige beleid van de school.

4.3 Niveau van zorg

De vorm van zorg die geboden wordt aan een kind hangt sterk af van de aard van de problematiek. Als het mogelijk is zal de zorg door de groepsleerkracht in de groep geboden worden, gericht op het individuele kind. Soms vindt zorg ook plaats voor de gehele klas als bijvoorbeeld het sociale klimaat niet optimaal is, als er sprake is van onveiligheid in de groep. Soms is extra zorg buiten de groep nodig. Hierbij kan gedacht worden aan hulp als individuele remedial teaching, logopedie, euritmie-therapie of andere externe hulp.

Wanneer ontwikkelingsproblemen worden gesignaleerd (wanneer de algemene lijn behorend bij de leeftijdsfase en de individuele lijn van het kind niet synchroon verlopen) kan gekozen worden voor:

- aanpak op groepsniveau: de leerkracht heeft overleg met de intern begeleider;
- begeleiding door de intern begeleider;
- kinderbespreking in het college.

Maar ook kan blijken dat er aandacht van deskundigen van buitenaf nodig is:

- de ambulante begeleider kan gevraagd worden;
- de schoolbegeleidingsdienst kan om een leerlingenonderzoek gevraagd worden;
- de schoolondersteuner van het Samenwerkingsverband de Meierij kan ingeschakeld worden;

- de schoolmaatschappelijk werkster kan om advies gevraagd worden.

Vaak wordt er handelingsplan opgesteld waarin de zorg rondom het kind beschreven staat. Belangrijk is dat er regelmatige terugkoppeling plaatsvindt tussen leerkracht, intern begeleider en ouders.

Werkwijze zorg

Zorgniveau 0: het onderwijsleerproces wordt gevolgd en geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. Dit geldt voor alle leerlingen.

Zorgniveau 1: er wordt door de leerkracht een handelingsplan opgesteld na overleg met de intern begeleider. De ouders worden geïnformeerd over de inhoud van het handelingsplan.

Zorgniveau 2 treedt in werking wanneer er een intern onderzoek door de intern begeleider wordt verricht. Of wanneer er een kinderbespreking plaatsvindt. Of wanneer er begeleiding buiten de klas noodzakelijk is bijvoorbeeld remedial teaching of een vorm van therapie. Deze hulp wordt binnen de school aangeboden.

Zorgniveau 3 treedt in werking wanneer er sprake is van extern onderzoek door deskundigen of wanneer er buiten de school remedial teaching of therapieën plaatsvinden.

Zorgniveau 4 treedt op wanneer de leerling een onderwijsarrangement heeft.

Bij sommige leerlingen wordt een leerlijn opgesteld, wanneer na een psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat continue zorg noodzakelijk is.

Dyslectische leerlingen kunnen in aanmerking komen voor de dyslexiebehandeling.

4.4 Arrangeren

Indien de intern begeleider, de klassenleerkracht en de schoolleider de indruk krijgen dat een kind niet op deze school geholpen kan worden, nadat al het nodige is gedaan dan wordt dit in het lerarenteam en aan de ouders gemeld. De schoolondersteuner en de intern begeleider stellen een traject op voor de noodzakelijke ondersteuning. Bijvoorbeeld het maken van een onderwijskundig rapport. Hoe verloopt het contact met de ouders, wat is de rol van de ouders in deze, het verzamelen van de gemaakte handelingsplannen, verslagen van onderzoeken e.d. De leerkracht en de ouders worden sterk betrokken bij het opstellen van dit arrangement. De intern begeleider en klassenleerkracht trekken samen op: de klassenleerkracht omdat het kind uit zijn of haar klas is, de intern begeleider omdat deze de kennis van zaken heeft van dit traject en betrokken is geraakt bij het kind.

De rol van de intern begeleider is: procesplanning vanuit eigen deskundigheid en inhoudelijke inbreng. Ouders zijn ervaringsdeskundigen, zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de zorg aan hun kind.

4.5 Leerlinggegevens

De leerkrachten volgen en beschrijven de ontwikkeling van de kinderen uit hun klas. Het is van belang dat de gegevens van leerlingen zorgvuldig en met inachtneming van de privacy

systematisch en veilig worden bewaard. Welke gegevens en wie daar toegang toe heeft is vastgelegd in een procedure.

Leerlingdossier

Leerkrachten houden de ontwikkeling van het kind nauwgezet in de gaten. Van elk kind is een dossier aanwezig met persoonlijke gegevens, verslagen van vorderingen, verslagen van kinderbeprekingen, gesprekken met ouders, onderzoeken en geboden zorg.

Leerlingvolgsysteem

De school hanteert een digitaal leerlingvolgsysteem (LVS) om de ontwikkeling van ieder kind in de gaten te kunnen houden. Dit LVS is zodanig ontwikkeld, dat het niet alleen recht doet aan de cognitieve ontwikkeling van het kind, maar tevens aandacht besteedt aan de emotionele en sociale ontwikkeling.

Het LVS bevat richtlijnen per leerjaar voor de te behandelen lesstof. Daarnaast bevat het registratieformulieren per leerling, die bewaard worden in de leerlingenmappen.

Toetsen

Naast het LVS heeft de school een toetskalender. In de groepen 3 tot en met 8 worden tweemaal per jaar toetsen afgenomen voor de vakken taal (lezen, spelling, begrijpend lezen) en rekenen. De school heeft gekozen voor landelijk genormeerde, niet-methode-gebonden toetsen van Cito. De vorderingen op het gebied van taal en rekenen worden op die manier in kaart gebracht. Tijdens de oudergesprekken worden de uitslagen daarvan aan de orde gesteld. Deze uitslagen kunnen leiden tot het aanbod van extra hulp. Daarnaast volgt de leerkracht de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling en worden de resultaten van het periodeonderwijs getoetst door middel van afsluitende proefwerken.

Rapportage

Getuigschrift

Vanaf groep 3 maakt de leerkracht aan het eind van het schooljaar over elk kind een persoonlijk getuigschrift. Daarin worden de ouders geïnformeerd over de manier waarop het kind zich dat jaar ontwikkeld heeft in de verschillende vakken en op sociaal-emotioneel gebied. Ook onderwerpen als werkhouding, doorzettingsvermogen en zorg voor het werk komen hierin aan de orde. Dit deel is gericht aan de ouders van het kind en is niet bedoeld voor het kind zelf.

Het andere deel bestaat uit een verhaal, gedicht of een spreuk, dat is voor het kind zelf. Dit is een beeld (vaak uit de vertel- of leerstof) waarin de leerkracht het kind karakteriseert en waarin een aanwijzing is verwerkt voor zijn verdere ontwikkeling.

Aan het getuigschrift wordt een overzicht toegevoegd van de behandelde leerstof in de desbetreffende klas.

Tussentijds Rapport

Voor de leerlingen van groep 5, 6 en 7 kennen we een tussentijdse rapportage in februari of maart. Hierin worden de toetsuitslagen vermeld, individueel gedrag, werkhouding, omgang met huiswerk, absenties en aantal keren te laat. Dit tussentijds rapport wordt besproken in een oudergesprek.

4.6 Leerrijpheidsonderzoek

De kleuterleerkracht volgt ieder kind nauwgezet vanaf het moment dat het kind bij ons binnenkomt tot de overstap naar groep 3. Vanaf 5 jaar wordt met behulp van het kleutervolgsysteem de ontwikkeling van de verschillende vaardigheden van een kind gedurende de kleuterjaren wordt genoteerd.

Bij kinderen geboren in de maanden juni, juli en augustus, de zogenaamde ‘zomerkinderen’, wordt een leerrijpheidsonderzoek afgenomen door onze intern begeleider. Daarnaast kan een leerrijpheidsonderzoek plaatsvinden op aanvraag van de kleuterleerkracht in overleg met de ouders. Motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, de sociale rol in de klas, geheugen, taal- en rekenvoorwaarden, taakgerichtheid en andere gebieden worden onderzocht.

De kleuterleerkracht en interne begeleidster bespreken of bij het kind de vereiste leervoorwaarden aanwezig zijn om mee te kunnen in groep 3. De bevindingen worden besproken met de ouders.

4.7 Kinderbespreking

Wanneer een leerkracht het nodig vindt, wordt een kind in de pedagogische vergadering besproken. Aanwezig bij deze vergadering zijn de leerkrachten, de intern begeleider en de schoolleider. Deze bespreking wordt vooraf aan de ouders meegedeeld en de leerkracht kan vragen om relevante biografische gegevens.

Alle waarnemingen en gegevens over het kind worden naast elkaar gelegd om tot een totaalbeeld van het kind te komen. Om het kind in zijn verdere ontwikkeling te helpen worden pedagogische, didactische of andere maatregelen en adviezen besproken.

De ouders worden geïnformeerd over de bevindingen van de kinderbespreking en samen met ouders gaan we in gesprek om de opbrengsten te evalueren en er gevolg aan te geven door gezamenlijk actie te ondernemen.

4.8 Groepsbespreking

Op dezelfde wijze kan ook een groep in zijn geheel worden besproken. Elke groep is anders en vraagt om een eigen benadering. Door met elkaar de ervaringen te beschrijven, wordt duidelijk wat een groep nodig heeft.

4.9 Kinderen en specifieke onderwijsbehoefte

Als een kind specifieke onderwijsbehoefte heeft, bijvoorbeeld door lichamelijke-, sociaal-emotionele- of leerproblemen, heeft het recht op extra ondersteuning. Leerkrachten kunnen hierbij een beroep doen op de hulp van mensen die gespecialiseerd zijn in de behandeling en begeleiding hiervan. Dit wordt met de ouders van het kind besproken.

Het inzetten van gerichte ondersteuning/begeleiding wordt samen met de ouders van het kind besproken. Indien nodig wordt er in overleg met alle betrokkenen een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

4.10 Intern begeleider

Een intern begeleider is een leerkracht, die is opgeleid om de collega's te ondersteunen bij het signaleren, analyseren en afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerling.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor de continuering, uitbouw én de verbetering van de zorg in de school.

Ook de zorg voor het individuele kind in de school wordt gecoördineerd door de intern begeleider. Indien nodig ondersteunt zij de leerkrachten bij het opstellen van handelingsplannen en de uitvoering daarvan.

Zij coördineert de individuele hulp aan zorgleerlingen binnen en buiten de klas, observeert in de groep. Verricht, indien nodig, extra onderzoeken naar de leervaardigheden en motorische vaardigheden van kinderen en verzorgt de contacten met personen en instanties op het gebied van de leerlingenzorg (onder andere de schoolbegeleidingsdienst en Samenwerkingsverband de Meierij). Ook het initiatief voor het plannen van de zorgverbreding, wordt door haar genomen. Zij begeleidt de leerkrachten bij organisatorische zaken zoals de invoering van nieuwe werkwijzen of aanpassingen in het groepsmanagement. Bijv. kan ze helpen met het opstellen van een groepsplan: de groep wordt verdeeld in 3 niveaus, waarbij op elk niveau het onderwijs afgestemd wordt op de onderwijsbehoeften van de ll.

4.11 Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 trad de wet passend onderwijs in werking. De wet passend onderwijs heeft als doel dat voor alle kinderen, ook de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, een passende onderwijsplek beschikbaar is. Wettelijk geldt de zorgplicht: zodra een leerling bij een school wordt aangemeld, is het schoolbestuur van de betreffende school verantwoordelijk om passend onderwijs te bieden. Indien de school zelf niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een kind dan organiseert zij die ondersteuning met behulp van de samenwerkingspartners in het samenwerkingsverband.

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs de Meierij

Voor passend onderwijs zijn samenwerkingsverbanden opgericht. Basisschool De Driestroom behoort tot het Samenwerkingsverband de Meierij. Dit samenwerkingsverband beslaat de gemeenten 's-Hertogenbosch, Boxtel, Schijndel, Vught, Haren, Sint-Michielsgestel, Zaltbommel en Maasdriel. In dit verband zitten alle basisscholen (111), de scholen voor speciaal basisonderwijs (5) en de scholen voor speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) (7).

Ons samenwerkingsverband heeft als missie: *We bieden thuisnabij onderwijs en ondersteuning aan alle kinderen van 2-14 jaar zodat zij zich optimaal en ononderbroken kunnen ontwikkelen. Daarbij streven we actief naar de realisering van een doorgaande ontwikkelingslijn 0-14 jaar.*

Het samenwerkingsverband werkt met een diversiteit aan arrangementen uitgaande van de mogelijkheden en talenten van een kind. We werken met professionals en stemmen af met ouders en andere betrokkenen.

Uitgebreide informatie vind u op de website www.demeierij-po.nl.

Ondersteuningseenheden 's-Hertogenbosch

Het Samenwerkingsverband de Meierij wil snel, flexibel en effectief werken waarbij het belangrijk is dat ouders, kind en school een netwerk hebben dat dichtbij is. Omdat het verband groot is, is de beslissing genomen om het te verdelen in 10 deelgebieden. Dit worden ondersteuningseenheden genoemd. Op deze manier kan er daadkrachtig en snel gehandeld worden. In een ondersteuningseenheid werken de scholen, professionals, gemeenten en jeugdzorg intensief samen en wordt zo een passende ondersteuning gegeven. De gemeente 's-Hertogenbosch is verdeeld in 6 ondersteuningseenheden. Basisschool De Driestroom valt onder de ondersteuningseenheid wijknetwerk Den Bosch Oost. De zes Bossche ondersteuningseenheden worden aangestuurd door één ondersteuningsmanager.

Indien voor een kind speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs nodig is beslist de manager van de ondersteuningseenheid hierover, in samenspraak met specialisten, de school en de ouders. Er wordt dan een *toelaatbaarheidsverklaring* afgegeven.

4.12 Schoolondersteuningsprofiel

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) geeft de school aan welke basisondersteuning zij kan bieden aan leerlingen. Daarnaast is de school aangesloten bij het wijknetwerk binnen het samenwerkingsverband. Binnen dit netwerk van zes scholen in de wijk wordt bekeken welke school de beste begeleiding kan bieden voor leerlingen met een specifieke zorgvraag. Dit alles volgens de richtlijnen van Passend onderwijs die vanaf augustus 2014 vorm hebben gekregen en nog steeds in ontwikkeling zijn.

De ondersteuning

De ondersteuning die scholen kunnen bieden aan hun leerlingen bestaat uit drie onderdelen:

1. Basiskwaliteit

Dit is de norm die de onderwijsinspectie stelt.

2. Basisondersteuning

De basisondersteuning is de ondersteuning die iedere basisschool, binnen ons samenwerkingsverband, moet kunnen bieden. Naast de eisen van de inspectie en het vaste aanbod van de school gaat dit ook over handelingsgericht werken, werken met dyslexieprotocol, inzicht in de leerlijnen, doelgericht werken, gedifferentieerd werken, signaleren van problematieken en samenwerking met voorschoolse instellingen en voortgezet onderwijs.

3. Extra ondersteuning

Dit is de ondersteuning die boven de basisondersteuning uit gaat. Dit kan om individuele kinderen gaan die meer aanbod nodig hebben dan de basisondersteuning. Zij krijgen dan een arrangement waarin beschreven staat welke ondersteuning nodig is om goed onderwijs te kunnen geven. Dit arrangement wordt in overleg samengesteld door de school en het kernteam van de ondersteuningseenheid. Een school die extra ondersteuning geeft krijgt vanuit het samenwerkingsverband ondersteuning met mensen of middelen. De ondersteuningseenheid beslist welke middelen worden toegekend en voor welke periode. Indien er extra ondersteuning nodig is wordt er een arrangement opgesteld waarin staat wat exact het plan is rondom een kind. Ouders worden altijd op de hoogte gesteld van de extra ondersteuning en hebben inspraak in het handelingsgedeelte van het arrangement.

De mogelijkheid bestaat dat jeugdzorg of maatschappelijk werk een onderdeel zijn van de ondersteuning.

Een arrangement kan ook betekenen dat een kind op een andere basisschool beter op zijn of haar plek is of dat SBO of SO een (tijdelijke) oplossing is.

Basisondersteuning

<p>Beeldvorming Wat zien wij?</p>	<p>Als school scoren wij goed op een positief pedagogisch klimaat, waarin de veiligheid van de leerling geborgd is. Het verzorgen van info naar de ouders is belangrijk. Dit gebeurt o.a. op de ouderavonden, die in elke klas gehouden worden en het Ouderberichtbrief. Ouders krijgen goede informatie en worden betrokken bij het bijstellen en evalueren van een Ontwikkelingsperspectief. De school maakt gebruik van een goed functionerend Leerlingvolgsysteem, de leerresultaten worden goed gevolgd en de ouders worden hierover geïnformeerd. De eindopbrengsten van de school zijn goed. De school werkt met groepsplannen. De lkr. verdeelt de groep in 3 niveaus. Hierbij wordt rekening gehouden met de onderwijsbehoeften van de ll. Een lkr. is rekenspecialist.</p>
<p>Oordeelsvorming Wat vinden wij?</p>	<p>Opbrengstgericht werken lukt ons goed, gezien de eindresultaten van de school. Wel heeft het leesproces in de lagere klassen onze aandacht. Hierbij wordt de thuishulp van ouders ingezet. Het opbrengstgericht werken mag niet ten koste gaan van de visie van de school: ontwikkelingsgericht onderwijs geven. Leren met hoofd, hart en handen.</p> <p>De afgelopen tijd heeft het rekenonderwijs onze aandacht gehad. Een leerkracht heeft de functie van rekencoördinator. Zij adviseert leerkrachten op het gebied van rekenvraagstukken.</p> <p>Leerlingen met een ernstige werkhouding-concentratie of sociaal-emotionele problematiek kunnen we in de regel niet begeleiden. Soms wel, maar dit is leerling/groepsafhankelijk. Zo hebben bijvoorbeeld leerlingen met faalangst vaak baat bij ons onderwijs, doordat dit een duidelijke kunstzinnige component heeft. De samenwerking tussen school en ouders is daarbij belangrijk.</p>

Ondersteuningsdeskundigheid (intern en extern)

Beeldvorming Wat zien wij?	<p>Interne deskundigheid: onze school beschikt over een eigen remedial teacher. Ook onze ervaren onderwijsassistent wordt ingezet voor extra begeleiding. Voor dyslexiebehandeling maken wij gebruik van externe deskundigen.</p> <p>Twee leerkrachten zijn opgeleid tot leesconsulente m.b.t. het stimuleren van het leesgedrag van kinderen. Zij stimuleren het zelf lezen van leerlingen en besteden aandacht aan het feit dat de leerlingen, met name uit groep 3, goede boeken uit de bibliotheek kiezen. Voor alle leerlingen geldt dat kinderen boeken kiezen, die qua niveau en inhoud aansluiten bij hun interesse. De leesconsulent speelt hierin een sleutelrol.</p> <p>Sociaal-emotionele gedragsproblemen kunnen gesignaleerd worden. Begeleiding van leerlingen met een problematiek is afhankelijk van de extra ondersteuning die de school krijgt en is bovendien leerling- en groepsafhankelijk. De school is opgenomen in het zorgteamnetwerk van de regio. De school heeft een directe samenwerking met een creatief therapeute en een bewegingstherapeute (euritmietherapie). Deze therapeuten werken op school en de bekostiging hiervan loopt via (de zorgverzekering van) de ouders.</p> <p>We doen een beroep op externe deskundige begeleiding bijvoorbeeld voor leerlingonderzoeken en (pre)ambulante begeleiding van leerlingen met een ontwikkelingsperspectief.</p>
Oordeelsvorming Wat vinden wij?	<p>Wij zien dat de begeleiding van leerlingen in de huidige maatschappij steeds complexer wordt. Externe deskundigheid zal noodzakelijk blijven. Wel denken wij dat we de eigen deskundigheid van ons team ruimer in kunnen zetten.</p>
Besluitvorming Wat gaan wij doen?	<p>Voorheen is extra ingezet op het voorkomen van pestgedrag in de groepen. Twee leerkrachten werden opgeleid om hun deskundigheid op dit gebied te verdiepen met als doel andere leerkrachten op dit terrein te kunnen adviseren. Deze leerkrachten begeleiden de WISH-trainingen in groep 6. En de herhaallessen in groep 7 en 8.</p> <p>De school voert een leeftijdsbewust personeelsbeleid: verjonging van het team was wenselijk.</p>

Ondersteuningsvoorzieningen

Beeldvorming Wat zien wij?	<p>Onze school heeft bijna geen ondersteuningsvoorzieningen waarbij groepen kinderen een deel van de week in een aparte groep onderwijs krijgen. Wel wordt er een extra les in een vreemde taal (anders dan Engels) gegeven aan de plusleerlingen.</p> <p>In specifieke gevallen wordt er naar gestreefd om maatwerk te bieden aan leerlingen, bijvoorbeeld kookles om succeservaringen op te doen, zodat hun zelfbeeld positief bevorderd wordt. De school maakt</p>
-------------------------------	---

	<p>veelvuldig gebruik van de ondersteuning van een hoog opgeleide onderwijsassistente. Op schoolniveau is er behoefte aan scholing ter ondersteuning van de begaafde leerlingen.</p>
<p>Oordeelsvorming Wat vinden wij?</p>	<p>Wij hebben te weinig leerlingen met specifieke problemen om hiervoor extra ondersteuningsgroepen te vormen. We hebben tot nu toe genoeg gehad aan de externe ondersteuning. De (hoog)begaafde leerlingen vragen om meer interventies dan de andere groepen. Deze moeten meer individueel op maat begeleid moeten worden binnen de groep.</p>
<p>Besluitvorming Wat gaan wij doen?</p>	<p>Het thema (hoog)begaafdheid wordt verder onderzocht. Dit heeft ook aandacht op stichtingsniveau. Het netwerk van intern begeleiders van de stichting oriënteert zich op een passend aanbod binnen de vrijescholen. Zo kan er beleid ontwikkeld worden, wat per locatie een eigen kleur kan krijgen. De IB-er maakt deel uit van de kwaliteitskring hoogbegaafdheid van het wijknetwerk. Dit schooljaar wordt scholing op dit terrein voortgezet met als doel in de komende jaren beleid op het gebied van hoogbegaafdheid te ontwikkelen en de begeleiding hiervan in de groepen verder te implementeren. Sinds 2016 kunnen een aantal kinderen deelnemen aan het project "Dubbelklik". Dit betreft hoogbegaafdheidsaanbod voor kinderen van de scholen in de wijk.</p>

Voorzieningen in de fysieke omgeving

Beeldvorming Wat zien wij?	<p>De leerlingen van groep 3 tot en met 8 gaan via 2 trappen naar hun lokalen. De school beschikt over een lift die gebruikt kan worden wanneer een fysieke beperking daarom vraagt.</p> <p>De Driestroom telt 5 ruimtes die als gespreks- of therapieruimte gebruikt kunnen worden.</p> <p>In de centrale hal kunnen diverse groepen gecreëerd worden, waar II. buiten de klas kunnen werken. In 2020 wil de school in de hal boven twee extra ruimtes realiseren waar individueel met kinderen gewerkt kan worden.</p> <p>Het nieuwe pand van De Driestroom wordt als prettig en licht ervaren.</p>
Oordeelsvorming Wat vinden wij?	<p>De Driestroom beschikt over het eerst BENG (bijna energie neutraal gebouw) schoolgebouw van Den Bosch. Het is prettig en licht en de warmtepomp zorgt voor een prettig klimaat. In januari 2020 komt er een klas bij waardoor we een lokaal te kort komen. Dit probleem blijven we agenderen bij de gemeente. In januari 2022 komt de laatste winterklas. Het huidige pand komt dus twee lokalen te kort. Deze zijn al getekend door de architect en kunnen gebouwd worden zodra de gemeente groen licht geeft.</p>
Besluitvorming Wat gaan wij doen?	<p>In gesprek blijven met de gemeente en de gemeentelijke ontwikkelingen blijven volgen. We maken goede roosters, zodat de ruimtes optimaal gebruikt kunnen worden.</p>

Samenwerkende ketenpartners

Beeldvorming Wat zien wij?	<p>Onze school werkt samen met de schoolmaatschappelijk werker van Farnet. De school vervult een regiofunctie, waardoor de school te maken heeft met meerdere leerplichtambtenaren. De school participeert in het regionale SWV en daarnaast vindt er samenwerking plaats op stichtingsniveau. Deze strekt zich uit van Zuid-Limburg tot Midden Nederland.</p> <p>De samenwerking met het voortgezet onderwijs vanuit de eigen denominatie (Karel de Grote College te Nijmegen en Novaliscollege Eindhoven: vrijeschoolonderwijs) is aanwezig en verloopt naar tevredenheid. Een doorlopende leerlijn is gewaarborgd.</p>
Oordeelsvorming Wat vinden wij?	<p>De samenwerking met de regionale reguliere voorgezet onderwijs scholen mag verbeterd worden. Dit heeft onze aandacht.</p>

Opmerkingen

De school volgt de ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs met aandacht. Wij verwachten dat dit tot meer samenwerking met de wijkscholen leidt. Belangrijk voor de Driestroom is om binnen deze samenwerking de eigen identiteit te bewaken. Daarnaast

zien wij kansen en mogelijkheden in de uitwisseling en samenwerking met andere organisaties binnen het SWV.

4.13 Begeleidingsdienst voor vrijescholen

Een consulent, orthopedagoog of psycholoog kan worden gevraagd individueel onderzoek te verrichten en adviezen te geven met betrekking tot aanpak en begeleiding van een kind. Een leerlingenonderzoek vindt plaats op school gedurende twee dagdelen. Naderhand volgt een gesprek met de ouders, de leerkracht en de intern begeleider. Ook volgt er een schriftelijke verslaglegging.

4.14 GGD Hart voor Brabant

Jeugdarts

Omdat de groei en ontwikkeling van een kind geleidelijk verlopen, is het belangrijk dat het kind regelmatig, verspreid over de hele schoolperiode, onderzocht wordt. Hierbij wordt uiteraard gekeken naar de lichamelijke ontwikkeling en gezondheid, maar ook voor de psychische en sociale ontwikkeling is veel aandacht.

Wanneer wordt het kind onderzocht?

In de kleuterklas: alleen als eerder, op het consultatiebureau, gebleken is dat dit van belang is (bijvoorbeeld omdat het gehoor niet voldoende was).

In de kleuterklas: uitgebreid onderzoek door de verpleegkundige op zien, horen en gewicht. Er wordt gebruikgemaakt van de consultatiebureaugegevens van het kind tijdens de zuigelingen- en kleuterperiode.

In groep 4: onderzoek door de jeugdverpleegkundige. Het accent ligt hier op het functioneren van het kind (sport, spel, relaties thuis en op school) en zijn leefgewoonten (onder andere slapen, eten, bewegen).

In groep 7: onderzoek door de jeugdarts, waarbij aandacht wordt besteed aan het gezichtsvermogen, de groei (lengte) en de rug en de houding.

Voor de volledigheid: ieder kind wordt ook in het voortgezet onderwijs door de GGD onderzocht. Daarbij staan de puberteit en de daarbij behorende ontwikkeling centraal.

Logopediste

Leerkrachten en ouders van kleuters kunnen een kind aanmelden voor logopedisch onderzoek.

De GGD-logopediste screent deze kleuters rond hun 5e verjaardag. Zij kan adviezen geven aan ouders en leerkrachten. Als een kind verwezen moet worden voor logopedische behandeling, dan helpt de GGD-logopedist hierbij.

Hoofdstuk 5 Toelating

5.1 Aanmelding en aanname

Ouders die overwegen hun kind(eren) op onze school aan te melden kunnen contact opnemen met de administratie. De administratie zorgt voor een afspraak voor een informatiegesprek met

een van de kleuterleerkrachten indien het een toekomstige kleuter betreft, of met de schoolleider indien het een zij-instromer betreft (zie 5.2 Aannee zij-instroom).

In dat gesprek wordt onder andere gesproken over de pedagogische achtergrond van onze school. Ook wordt verteld dat we in het belang van de kinderen en van de school ernaar streven alle kinderen uit het gezin Vrijeschoolonderwijs te laten volgen. Als vanuit het gezin een zekere verbondenheid ontstaat met de pedagogie en de schoolcultuur is dat in het belang van het kind. Na het eerste gesprek kunnen de ouders kiezen wel of niet verder te gaan met de aanmelding. Als zij hun kind aan willen melden dan moet het aanmeldingsformulier ingevuld worden en ingeleverd bij de administratie. Het formulier is te downloaden van de website.

Een paar weken voordat het kind 4 jaar wordt, neemt de kleuterleerkracht bij wie hij of zij geplaatst wordt, contact op en vindt er een tweede gesprek plaats.

5.2 Aanmelding en aanname zij-instromer

Een zij-instromer is een leerling die op een andere school al onderwijs heeft gehad en waarvan de ouders overwegen om hun kind naar onze school over te plaatsen. Dat kan zijn door verhuizing of omdat ouders verwachten dat ons onderwijs beter bij hun kind past. Ouders van een zij-instromer worden uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de schoolleider.

Als zij de aanmelding willen voortzetten zal de schoolleider van de Driestroom altijd contact opnemen met de school waar het kind staat ingeschreven, om informatie over de leerling te vernemen. Hierna worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de Intern Begeleider. De leerling volgt een kijkdag op onze school. Hierna bepalen schoolleider en intern begeleider of er tot aanname overgegaan kan worden en vindt er vervolgens een kennismaking plaats met de toekomstige leerkracht.

Hoofdstuk 6 Kosten

6.1 Ouderschenking

Om het onderwijs op onze school te kunnen bekostigen, ontvangen wij van het ministerie van OC&W vergoedingen. Om kwalitatief goed vrije schoolonderwijs te kunnen bieden, volstaat de vergoeding van het ministerie niet. Een onmisbare bron van inkomsten vormen de ouderbijdragen. Om invulling te kunnen geven aan onze identiteit en onze onderwijskwaliteit blijvend op niveau te houden, zijn de ouderbijdragen absoluut noodzakelijk. Over de besteding en verantwoording van deze gelden overleggen wij met de medezeggenschapsraad. We besteden de ouderbijdragen o.a. aan dubbele bezetting leerkrachten bij vaklessen, jaarfeesten en toneel, duurdere leermiddelen en verbruiksmaterialen (bijenwas, Stockmar-krijtjes, meel, Soedan-wol, enz.), lidmaatschap Vereniging van Vrijescholen en Euritmie-onderwijs.

Alles bij elkaar zijn onze kosten per leerling per jaar €300,- hoger dan de bekostiging die wij van OC&W ontvangen.

We hanteren de volgende tabel:

- Normbijdrage: € 300
Dit zijn de reële meerkosten per kind per jaar voor vrije schoolonderwijs op De Driestroom.
- Minimumbijdrage: € 200
Dit is het minimum richtbedrag per kind per jaar.
- Plusbijdrage: € 400
Door meer dan het genormeerde bedrag te betalen helpt u de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden en vangt u de tekorten op voor degenen voor wie het normbedrag economisch niet haalbaar is.

Anbi

Stichting Pallas (en daarmee ook De Driestroom) heeft een ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) van de Belastingdienst ontvangen. Schenkingen aan een instelling met de ANBI-status zijn onder de daarvoor geldende voorwaarden aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Meer informatie over ANBI kunt u ook vinden op www.belastingdienst.nl. Stichting Pallas is geregistreerd in het ANBI-register met vestigingsadres Zeist.

6.2 Kleutermaaltijdvergoeding

De gezamenlijke maaltijd in de kleuterklassen beschouwen we als een belangrijk onderdeel bij het aanleren van goede gewoontes. School zorgt ervoor dat er gezonde, biologische producten worden aangeschaft waar de kleuterleerkrachten de maaltijd uit bereiden. Kleuters nemen zelf dus geen eten mee naar school. Voor deze maaltijd brengen wij € 2,- per kind per week in rekening. De totale kosten komen daarmee op € 80,- per jaar. Deze kosten staan los van de ouderbijdrage.

6.3 Schoolbenodigdheden

Van de ouders wordt verwacht dat zij gedurende de schoolloopbaan van hun kind, de volgende benodigdheden aanschaffen:

Euritmieschoenen	Kleuters
Gymkleding (korte broek, wit shirt, sokken, binnensportschoenen)	Vanaf groep 3
Huiswerkmap (omslagmap met elastiekband)	Vanaf groep 6

6.4 Schoolkamp, uitstapjes en schoolreisjes

De kosten van het schoolkamp in groep 8 kunnen per schooljaar variëren. Dit wordt op de eerste ouderavond van groep 8 besproken. De school draagt een deel van de kosten en met de kinderen worden er diverse activiteiten georganiseerd waarbij ze geld verdienen voor hun eindkamp. Aan de ouders kan ook een bijdrage gevraagd worden. Groep 3 t/m 7 maken minimaal een uitstapje per schooljaar. Soms wordt hiervoor een kleine bijdrage gevraagd. De school stelt voor elke klas een bedrag beschikbaar, waaruit kleine uitgaven worden gedaan voor uitstapjes, enz.

6.5 Klassenpot

School stelt voor elke klas heeft een klassenpot beschikbaar, waaruit kleine uitgaven worden gedaan voor uitstapjes, enz. Daarnaast zamelen klassenouders een klein bedrag per jaar in voor het lief en leed potje.

6.6 Reiskostenvergoeding

Bij uw gemeente kunt u informeren of u recht heeft op een reisvergoeding voor uw kind.

Hier kunt u ook een formulier 'aanvraag leerlingenvervoer' krijgen.

Bij de aanvraag dient in alle gevallen een verklaring van overwegende bezwaren te worden overlegd. Het model van zo'n verklaring vindt u hieronder:

'Vanuit een bewuste en positieve keuze is het mijn uitdrukkelijke wens dat mijn kind(eren) Vrije Basisschool De Driestroom bezoeken. Ik heb overwegende bezwaren tegen het openbaar onderwijs dan wel tegen de richting van het onderwijs van alle bijzondere basisscholen die binnen een afstand van zes (of vier) kilometer van mijn woning zijn gelegen.'

6.7 Sponsoring en donaties

De Driestroom heeft in haar beleid vastgesteld dat sponsoring niet wenselijk is. De school wenst onafhankelijk beleid te kunnen voeren ten opzichte van het bedrijfsleven.

Bij donaties waarvoor, in tegenstelling tot sponsoring, geen tegenprestatie wordt verwacht, wordt telkens overwogen of dit niet strijdig is met de uitgangspunten van de school en of hiermee de onafhankelijkheid van de school niet in het geding komt.

Hoofdstuk 7 Contact met de school

7.1 Wat kunt u van ons verwachten?

Uiteraard wilt u geïnformeerd worden over de ontwikkeling en voortgang van uw kind(eren). Zowel op het gebied van de leervaardigheden, als op sociaal-emotioneel gebied valt er in de diverse leeftijdsfasen veel te vertellen.

Sommige informatie geldt voor de hele school, andere voor een groep en dan is er nog informatie die individueel voor u van belang is.

Hoe is de verstrekking van deze informatie geregeld op de Driestroom? Wat mag u van ons verwachten?

School niveau

Eens in de 3 weken verschijnt het Ouderbericht. Dit ontvangt u digitaal. Wanneer u graag een papieren versie ontvangt, kunt u dat aangeven bij Elly, onze conciërge.

In het Ouderbericht staan zaken die de hele school aangaan zoals de vakanties, vieringen op school of wanneer de schoolfoto graaf komt.

Ieder jaar is er een Algemene Ouderavond, bestemd voor alle ouders van de school. Op zo'n avond staan er zaken op de agenda die de hele school aangaan zoals financiën.

Klassen niveau

- Kleuters

Voor de ouders van een kind in de kleuterklas is er aan het begin van het schooljaar een informatieve ouderavond over het reilen en zeilen in de kleuterklas. Daarna zijn er twee werkouderavonden: voor Sint Nicolaas en voor Palmпасen.

- Groep 3

In de tweede schoolweek is er een kennismakingsouderavond. In november is er een werkouderavond waarin er gewerkt wordt aan een presentje voor Sint Nicolaas en in het voorjaar is er een derde ouderavond.

- Groep 4 t/m 8

Voor ouders met kinderen in groep 4 t/m 8 is er twee keer per jaar een ouderavond. De eerste is in september of oktober en de tweede in maart of april.

Individueel niveau

Over het welzijn en de vorderingen van uw kind wordt u op de hoogte gebracht middels het getuigschrift aan het eind van het schooljaar (groep 3 t/m 8) en door oudergesprekken die de leerkracht met u voert.

- Kleuters

Er vindt een kennismakings-/biografiegesprek plaats met ouders van een nieuwe kleuter en de kleuterleerkracht. Daarna volgt ieder jaar een oudergesprek van ongeveer 30 minuten over het welbevinden van uw kind. Ouders van kleuters die naar groep 3 gaan, hebben een afrondend gesprek met de kleuterleerkracht van hun kind.

- Groep 3 t/m 8

Aan het begin van het schooljaar voert de leerkracht van groep 3 kennismakingsgesprekken. In februari of maart voeren alle leerkrachten individuele gesprekken met ouders. Hierin

worden de resultaten van de toetsen die uw kind in januari of februari gemaakt heeft besproken en het welbevinden van uw kind. Deze gesprekken duren 20 minuten. Ouders van leerlingen in groep 8 hebben in nov een gesprek met de leerkracht waarin het voorlopig schooladvies centraal staat en in feb/mrt volgt het definitieve schooladvies.

- Extra zorg

Wanneer uw kind extra zorg nodig heeft zullen er in de regel vaker gesprekken zijn. U wordt daarvoor uitgenodigd door onze Intern begeleider.

- Schriftelijke rapportage

Aan het eind van het schooljaar ontvangen alle ouders van leerlingen van groep 3 t/m 8 een schriftelijke rapportage over de voortgang van uw kind in de vorm van een getuigschrift. Het getuigschrift bestaat uit een ouderdeel dat verhaalt over de vorderingen en ontwikkeling van uw kind. Dit deel is bestemd voor u als ouder. Daarnaast is er het kinderdeel dat bestaat uit een spreuk en een tekening of schildering gemaakt door de leerkracht.

Telefonisch contact

Mededelingen aan de leerkracht van uw kind kunt u telefonisch doorgeven via het telefoonnummer van school: 073 6139158. De conciërge of administratie zorgen ervoor dat de boodschap op de juiste plek terecht komt.

Ook kunt u uw bericht onder de aandacht van de leerkracht brengen door uw zoon of dochter een briefje mee te geven.

Mailverkeer

Iedere leerkracht heeft een aan school gerelateerd emailadres dat bestaat uit de voorletter, gevolgd door een punt en de achternaam en vervolgens @vsdedriestroom.nl (bijvoorbeeld: a.jansen@vsdedriestroom.nl)

We willen u vragen de mail te gebruiken voor korte mededelingen.

Ouders in de school

- kleuters

We vragen ouders die hun kleuter naar school komen brengen om de kinderen kort binnen af te zetten en op te halen.

- Groep 3 t/m 8

Om 8.25 gaat de voordeur dicht. Tot die tijd kunnen u en uw kind traktaties of instrumenten binnen brengen of fietsen ophalen. Om 8.30 vangen de lessen aan. Het is dan nodig dat er in de gang rust heerst voor het onderwijsproces. We willen in het belang hiervan iedereen verzoeken de gang voor die tijd te verlaten.

Omdat de gang in toenemende mate wordt gebruikt voor niveaugroepen, differentiatie en zelfstandig werk gaat de voordeur voortaan open wanneer de lestijden ten einde zijn; 13.05 of 14.40 uur.

Wanneer u een korte mededeling heeft voor de leerkracht van uw kind, verzoeken we u dit bij voorkeur na de lestijd te doen. Voor aanvang van de lessen is daar geen tijd voor.

Uiteraard kunt u uw kind altijd een briefje meegeven waarop de mededeling staat. Hierbij valt te denken aan dokters- of tandartsbezoek.

Gesprek op initiatief van u

Soms kan een situatie of de ontwikkeling van uw kind om extra aandacht vragen en zou u, buiten de reguliere gespreksmomenten om, met de leerkracht willen overleggen. U kunt hiervoor, via de mail of rechtstreeks contact opnemen met de leerkracht en kort aangeven waarover u contact wil. De leerkracht kan dan inschatten of de vraag schriftelijk behandeld kan worden of dat een gesprek noodzakelijk is. In dat geval zal ze met u op zoek gaan naar een geschikt moment.

7.2 Klassenouders

Elke groepsleerkracht krijgt de steun van een, twee of drie ouders die behulpzaam zijn bij onder andere het organiseren van praktische zaken en speciale gebeurtenissen, jaarfeesten en dergelijke. De klassenouder draagt tevens zorg voor een goede communicatie tussen de ouders en de leerkracht.

7.3 Problemen en klachten

Het gaat niet altijd goed op school. Op elke school kunnen zich problemen voordoen, ook op onze school.

Wij hechten aan een zorgvuldige afhandeling van problemen en klachten.

Probeer allereerst de problemen te bespreken met degene die het betreft; de leerkracht, de vakleerkracht, de schoolleider, het ondersteunend personeel, etc.

De schoolleider is het aanspreekpunt voor problemen met of klachten over personen of instellingen die de school ingeschakeld heeft.

Vaak kan een open gesprek het probleem al uit de wereld helpen, een begin van een oplossing gevonden worden, maar ook kan men wederzijds tot de constatering komen dat niet aan de verwachtingen beantwoord kan worden of dat het probleem niet op te lossen is.

U vraagt dan om een formele afhandeling van de klacht.

Wanneer u dit wenst, kunt u zich schriftelijk wenden tot de schoolleider.

Deze zal u dan op de hoogte stellen van de te volgen procedure ten aanzien van uw klacht.

7.4 Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Klachtenregeling

Voor onze school geldt de klachtenregeling zoals die binnen Stichting Pallas is overeengekomen. Deze regeling is ook te vinden op www.stichtingpallas.nl.

KLACHTENREGELING

1. Begripsbepalingen

- 1.1 Een klacht gaat over gedragingen en beslissingen, dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde.
- 1.2 Een klager is een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige leerling, een medewerker, die een klacht heeft ingediend, dan wel degene die als zodanig is erkend.

- 1.3 Een aangeklaagde is een leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige leerling voor zover deze iets doet voor de school, een medewerker of een schoolleider.
- 1.4 Buiten deze regeling valt een klacht tegen de bestuurder. Hierin voorziet de klokkenluidersregeling van Stichting Pallas.
- 1.5 De klachtenregeling gaat over processen binnen de school en de organisatie. In die zin vallen klachten van omwonenden buiten deze regeling en moeten geadresseerd worden aan de wijkagent/politie.
- 1.6 De schoolleider of degene die de schoolleider waarneemt is degene die de afhandeling van de klacht behartigt, tenzij hij zelf aangeklaagd is. In dat geval handelt de bestuurder de klacht af.
- 1.7 De vertrouwenspersoon is inzetbaar in het traject na het indienen van een klacht, danwel anderszins ingeval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde zijn. De vertrouwenspersoon is op geen enkele manier met de school verbonden en wordt benoemd door de bestuurder op basis van deskundigheid. De vertrouwenspersoon van Stichting Pallas is de heer Th.v.d. Gazelle, te bereiken via tel.nr. 06-14726394. Als back-up is een vrouwelijke collega van de heer v.d. Gazelle beschikbaar om in voorkomende gevallen als vertrouwenspersoon ingeschakeld te worden.
- 1.8 De vertrouwensinspecteur is inzetbaar in geval van een klacht. Centraal meldpunt: telefoonnummer 0900 – 111 3 111 (lokaal tarief), op weekdays van 8.00 uur tot 17.00 uur.
- 1.9 De landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs, waarbij stichting Pallas is aangesloten ,valt onder de Stichting geschillencommissie Bijzonder Onderwijs (GCBO) te bereiken via postbus 82324, 2508 EH Den Haag, tel. Nr. 070-3861697 of via info@gcbo.nl
- 1.10 Het bevoegd gezag van stichting Pallas is de bestuurder van de stichting, dan wel degene die door de bestuurder is gemachtigd, te bereiken via e-mail info@stichtingpallas.nl

2. De procedure

- 2.1 De klager bespreekt de klacht eerst met betrokkene.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

- 2.2 De klager richt zich met zijn klacht schriftelijk tot de schoolleider, tenzij de klacht de schoolleider zelf aangaat. De schoolleider zorgt dat de beklaagde alsmede de bestuurder een afschrift krijgt van de betreffende klacht. De schoolleider houdt de bestuurder gedurende het gehele verloop van de klachtenafhandeling op de hoogte.

Indien de klacht de schoolleider zelf aangaat richt de klager zich direct tot de bestuurder, die in het vervolg de in dit document beschreven rol van 'schoolleider' vervult.

- 2.3 De schoolleider gaat direct na of de klacht wel of niet te maken heeft met een (beweerd)zedenmisdrijf. Is dit het geval, dan wordt de procedure conform hoofdstuk 3

van deze klachtenregeling gevolgd. Is dit niet het geval, dan geeft de schoolleider binnen vijf werkdagen na ontvangst van de klacht een schriftelijke reactie waarin hij aangeeft op welke wijze hij tot een oplossing denkt te komen. Hij neemt de afhandeling van de klacht vervolgens ter hand.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

- 2.4 De schoolleider draagt de klacht over aan de bestuurder die de afhandeling van de klacht ter hand neemt.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

- 2.5 Zowel de klager als de aangeklaagde kunnen de klacht ter beoordeling voorleggen aan de Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (zie art. 1.9).
- 2.6 De bestuurder maakt de afweging over het al dan niet rapporteren van de klachten aan de Raad van Toezicht, behoudens de klachten die naar de Landelijke Klachtencommissie gaan. Deze meldt de bestuurder in alle gevallen aan de Raad van Toezicht.

3. Bijzondere procedure in geval van een (beweerd) zedenmisdrijf

- 3.1 Voorop staat hierbij de meldplicht aan de bestuurder en de schoolleider door alle medewerkers in geval zij informatie krijgen over een mogelijke zedenmisdrijf, gepleegd door een medewerker van de school jegens een leerling jonger dan 18 jaar oud (of omgekeerd); bij niet voldoen door de medewerkers aan genoemde meldplicht, dient de bestuurder **meteen** te beoordelen of een disciplinaire sanctie aan de orde is.
- 3.2 De externe vertrouwenspersoon, niet medewerker zijnde, heeft deze meldplicht in geval van vermoeden van (zedes)misdrijf niet, echter deze moet een klager wel **meteen** wijzen op de mogelijkheid van het doen van aangifte bij politie of justitie. De externe vertrouwenspersoon kan ook de klager en diens ouders uitnodigen om de schoolleider te informeren.
- 3.3 Zodra de bestuurder verneemt over (een vermoeden van) een zedenmisdrijf, dan wel een klacht hierover haar ter kennis komt, moet de bestuurder **direct** met de vertrouwensinspecteur in overleg treden; levert dit overleg de conclusie op dat er sprake is van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf, dan doet de bestuurder (ook in geval van twijfel) meteen aangifte bij justitie/politie; voorafgaande aan de aangifte informeert zij betrokken ouder(s).
- 3.4 Tijdens deze procedure is het van groot belang **bij voortduring** af te vragen of op een bepaald moment maatregelen getroffen moeten worden, waarbij in de eerste plaats afgevraagd moet worden of:
- klager/beweerd slachtoffer niet meer geconfronteerd kan worden met aangeklaagde/verdachte (andere taken voor verdachte/aangeklaagde, dan wel in uiterste geval schorsing);
 - er voldoende gegevens zijn tot het nemen van disciplinaire maatregelen t.o.v. de verdachte

medewerker.

- 3.5 Er dient op korte termijn door de bestuurder informatie aan de ouders te worden verstrekt. Hierbij is zorgvuldigheid en terughoudendheid gewenst.
- 3.6 De bestuurder beoordeelt of, los van een justitieel onderzoek, de schoolleider of diens vervanger een onderzoek gaat instellen.
- 3.7 In geval er sprake is van een vorm van zedenmisdrijf, naar het oordeel van justitie, dan wel naar het oordeel van de LKC, neemt de bestuurder met **grootste spoed** passende maatregelen.
- 3.8 In geval de schoolleider, ondanks negatief oordeel van justitie, onverminderd achter de betrokken medewerker kan staan, ondersteunt hij betrokkene naar vermogen in de procedure met justitie, tot het tegendeel blijkt.
- 3.9 In geval er geen vervolging plaatsvindt en de schoolleider overigens achter de betrokken medewerker kan staan, zorgt de schoolleider zo spoedig mogelijk voor rehabilitatie van betreffende en/of treft passende maatregelen tegen andere bij de klacht betrokkenen.

4. Slotbepalingen

- 4.1 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de bestuurder.
- 4.2. Deze regeling volgt op de regeling d.d. 10 mei 2012 en is een tussentijds, op basis van de bestuurstransitie geactualiseerde versie die in werking treedt op 4 februari 2013.
- 4.3. Deze regeling is 5 februari 2013 ter instemming aangeboden aan de GMR.
- 4.4. Deze regeling staat vermeld op de website van Stichting Pallas, www.stichtingpallas.nl

Deze regeling is vastgesteld door de bestuurder van Stichting Pallas.

Uden, februari 2013

A.W. de Geus
bestuurder

Vertrouwenspersoon

Stichting Pallas is op grond van het protocol klachtenprocedure verplicht een vertrouwenspersoon te hebben die inzetbaar is in het traject na het indienen van een klacht, danwel anderszins in geval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde is. De vertrouwenspersoon is op geen enkele manier met de school verbonden en wordt benoemd door het bevoegd gezag op basis van deskundigheid. De vertrouwenspersoon van Stichting Pallas is de heer T. v.d. Gazelle, te bereiken via telefoonnummer 06 14726394.

7.5 Ouderbericht

Het ouderbericht komt eenmaal per drie weken uit. Hierin staan alle belangrijke gebeurtenissen, een actuele agenda en andere belangrijke informatie. Het ouderbericht wordt per email aan de ouders gezonden en is via de website te lezen (achter de login).

Alleen berichten die rechtstreeks met de school te maken hebben worden opgenomen. Berichten kunnen tot uiterlijk de donderdag voor verschijning schriftelijk op school bij de conciërge worden ingeleverd of via e-mail: e.jonker@vsdedriestroom.nl

7.6 Prikbord

Op school hangen twee prikboarden met mededelingen: in de gang bij groep 4 hangt het bord voor algemene zaken en in de hal tegen de wand van de keuken voor aankondigingen die met de antroposofie te maken hebben. Voor de prikboarden is toestemming nodig van de schoolleider. Materiaal voor deze prikboarden graag inleveren bij de administratie.

7.7 Gescheiden ouders

Informatie over uw kind wordt geadresseerd aan het huisadres van het kind. Als u de informatie ook voor de niet op dit adres wonende ouder wilt ontvangen of als u de niet bij het kind wonende ouder bent en deze informatie ook wilt ontvangen, kunt u dit doorgeven aan de administratie.

Het ouderbericht wordt aan beide ouders gezonden.

7.8 Coördinatoren Sociale veiligheid, pesten

De Driestroom heeft 2 coördinatoren die het aanspreekpunt zijn waar het om sociale veiligheid of pesten op school gaat. Voor de kleuterafdeling is dat Judith de Haan en voor de groepen 3 tot en met 8 is dat Monique Smet. Zij zijn door kinderen en ouders benaderbaar over dit onderwerp en zullen, in nauw overleg met Henny de Lange (IB-er), waar nodig stappen ondernemen.

J.dehaan@vsdedriestroom.nl

M.Smet@vsdedriestroom.nl

7.9 Buitenschoolse opvang (BSO)

Kinderopvang Het Zonnelicht regelt de buitenschoolse opvang bij ons op school. Informatie is te vinden via www.zonnelicht.nl

Hoofdstuk 8 Ouderbetrokkenheid

8.1 Ouderbetrokkenheid is een hoeksteen van de Vrije school

De Driestroom is trots op haar identiteit en haar filosofie over het opgroeiende en lerende kind. De nadruk ligt op benadering van het totale kind, op een gezonde emotionele ontwikkeling, op leren op zijn tijd en op ruimte voor spel.

Leerkrachten die voor de Vrijeschool kiezen, doen dat bewust.

Ook van ouders die hun kinderen op de Vrijeschool brengen, wordt betrokkenheid verwacht. Opvoeden, dat doe je samen met de leerkracht en daar kiezen we bewust voor.

8.2 Hoe ziet dit er concreet uit?

Verwachte participatie bij:

- Het mee organiseren van het toegewezen jaarfeest door de klas waarin uw kind zit, gecoördineerd door de klassenouders.
- Het zoveel mogelijk bezoeken van de klassen- en schoolouderavonden, waar over de schoolvoortgang, ontwikkelingen en actuele thema's bericht wordt.
- Het schoonhouden van een van de klassen waarin een kind van u zit, volgens een rooster voor het hele schooljaar dat door de klassenouders in overleg is vastgesteld.

Hierbij kunt u denken aan:

- Klassenouderschap
- Jaarfeesten-coördinator
- Lid van de Medezeggenschapsraad
- Begeleiding bij excursies
- Diverse klassenactiviteiten
- Meespelen, schminken, belichten, muziek maken bij het Paradijs-, Kerst- of Driekoningen spel
- De seizoenstafel in de klas verzorgen
- Bakken/koken bij jaarfeesten, ouderavonden
- Tuin/schoolpleinonderhoud

Daarnaast kunt u meedoen aan:

- In het koor zingen
- Lezingen organiseren

Wilt u meer info over een van deze punten, vraag het dan aan een klassenouder of aan een van de teamleden.

De leerkrachten zijn dankbaar voor de hulp en ondersteuning die ze van de ouders krijgen. Voor uzelf is er voldoening, uitwisseling, ontspannende inspanning en betrokkenheid met de plek waar uw kind een groot deel van zijn jeugd doorbrengt.

Hoofdstuk 9 Schoolorganisatie

9.1 Stichting Pallas

1. **Missie**

De missie van Stichting Pallas is statutair vastgelegd in de doelstelling (artikel 2 van de statuten):

- *De stichting heeft ten doel:*
 - *het geven van onderwijs op basis van de antroposofische beginselen van Rudolf Steiner;*
 - *het instandhouden en bevorderen van het vrijeschoolonderwijs in Midden- en Zuid Nederland;*
 - *het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de vrijeschoolpedagogiek en – didactiek*
en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
- *De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:*
 - *het oprichten en beheren van scholen;*
 - *het samenwerken met de overheid en met andere onderwijsinstellingen, organisaties en (rechts)personen die eenzelfde dan wel aanverwant doel nastreven;*
 - *alle overige middelen die voor het realiseren van het doel bevorderlijk kunnen zijn.*

2. **Zeventien scholen**

Stichting Pallas verenigt 17 vrijescholen voor primair onderwijs in Midden- en Zuid Nederland. De binnen Stichting Pallas werkende scholen zijn:

- Basisschool de Zilverlinde te Roosendaal
- Bernard Lievegoedschool te Maastricht
- De Driestroom te 's-Hertogenbosch
- Johannesschool te Tiel
- 't Kleurenbos te Oss
- Meander Vrijeschool voor basisonderwijs te Nijmegen
- Rudolf Steiner Educare te Venlo
- De Strijene te Oosterhout
- Talander te Sittard
- Tiliander te Tilburg
- Vrijeschool Brabant te Eindhoven
- Vrijeschool Christophorus te Roermond
- Vrijeschool Helianthus te Heerlen
- Vrijeschool Peelland te Helmond
- Vrijeschool De Zwaneridder te Wageningen
- De Vuurvogel te Ede
- De Zevenster te Uden

De Pallasscholen maken deel uit van de groep van ruim negentig vrijescholen in Nederland. De Nederlandse vrijescholen maken weer deel uit van een wereldwijde beweging van vrijescholen die zich laat inspireren door de menskundige inzichten van Rudolf Steiner. De Pallasscholen voldoen aan de wettelijke criteria (zoals deze door de overheid worden gesteld) en hebben het basisarrangement. De scholen committeren zich aan de kerndoelen basisonderwijs. Deze zijn voor de vrijescholen beschreven in de publicatie *'Ik zie rond in de wereld'* (2006).

3. **Besturing**

De Stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur dat werkt onder toezicht van een Raad van Toezicht. Het College van Bestuur stuurt de schoolleiders aan en geeft de dagelijkse leiding aan de stafmedewerkers. De schoolleiders werken samen in het Pallas Schoolleiders Overleg, een orgaan voor advies en afstemming. Iedere school heeft een medezeggenschapsraad waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd. Pallasbreed functioneert een Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad.

Raad van Toezicht (bemensing februari 2019)

- Clarien Veltkamp, voorzitter
- Sonja Mäkel, vicevoorzitter
- Ria van der Heijden
- Sabina Pot
- Mart van de Lisdonk
- Wieneke Groot

College van Bestuur en staf van Stichting Pallas (bemensing februari 2019)

- Wanda Kasbergen, bestuurder
- Constant Boogert, controller
- Elise Swinkels, bestuurssecretaris
- Astrid Vingerhoets, staffunctionaris personeel
- Frouke Willemsen, staffunctionaris personeel
- Marjan Groeneveld, staffunctionaris algemeen

Stichting Pallas heeft de financiële administratie en de personeelsadministratie ondergebracht bij Onderwijsbureau Twente.

4. Pallasbrede zaken en -regelingen

Pallasmap

Op elke school is er de zogenaamde (digitale) Pallasmap ter inzage beschikbaar, met relevante informatie over de stichting, de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de (Gemeenschappelijke) MedezeggenschapsRaad en diverse regelingen en (jaar)stukken.

Strategisch plan

De Pallascholen werken met een eigen schoolplan, dat ontwikkeld is en uitgevoerd wordt binnen de kaders van het strategisch plan van Pallas. Dit plan heeft als titel "Zelfbewust" en bestrijkt de periode 2015-2019. Het plan is te vinden op www.stichtingpallas.nl.

Financiën

De Pallascholen worden bekostigd vanuit de rijksbijdragen voor het Primair Onderwijs. Deze bestaan onder andere uit personele bekostiging en materiële bekostiging. Daarnaast ontvangen de scholen inkomsten uit ouderscheningen. Elke school heeft een eigen begroting en voert een eigen financiële administratie. Ook heeft elke school een eigen en herkenbare vermogenspositie. Samen vormen deze vermogens het totale vermogen van Stichting Pallas. Binnen de Pallascholen en de Pallas- organisatie is er geen sponsoring of anderszins financiële ondersteuning anders dan de ouderscheningen.

Ouderscheningen

Stichting Vrienden van Pallas geeft scholen financiële ondersteuning voor de invulling van de antroposofische identiteit van onze school. Te denken valt hierbij aan de kosten voor vaklessen, jaarfeesten en materialen. Stichting Vrienden van Pallas is onafhankelijk, ANBI erkend en ziet toe op een ordentelijke inning en aanwending van de schenkingen aan de school.

Inzake de schenking ontvangen de ouders van de school een informatiebrief en een ouderschenkingsformulier. In afstemming met de MR van de school maakt de schoolleider jaarlijks een plan voor de aanwending van de ouderscheningen en een verantwoording op basis waarvan de

school geld ontvangt van de Stichting Vrienden van Pallas. Beide documenten zijn uiteraard openbaar en ter inzage beschikbaar via de school. Voor meer informatie zie www.vriendenvanpallas.nl.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Pallas heeft de administratieve afhandeling van de ouderschenken uitbesteed aan Kubus, een extern bureau.

Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Voor de Pallasscholen geldt de klachtenregeling zoals die binnen Stichting Pallas is overeengekomen. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op www.stichtingpallas.nl. Stichting Pallas is op grond van het protocol klachtenprocedure verplicht een vertrouwenspersoon te hebben die inzetbaar is in het traject na het indienen van een klacht, dan wel anderszins ingeval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde zijn. De actuele bereikbaarheidsgegevens van de vertrouwenspersoon zijn te vinden op www.stichtingpallas.nl. Als back-up is een vrouwelijke collega van de vertrouwenspersoon beschikbaar die in voorkomende gevallen kan worden ingeschakeld.

Sociale veiligheid

Voor de Pallasscholen geldt de regeling sociale veiligheid. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op www.stichtingpallas.nl.

Schorsen en verwijderen

Voor de Pallasscholen geldt de regeling schorsing en verwijdering van leerlingen. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op www.stichtingpallas.nl.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die vanaf 25 mei 2018 van kracht is, stelt nieuwe en verdergaande eisen aan de omgang met persoonsgegevens. Binnen Stichting Pallas hebben wij een privacyreglement opgesteld, dat voor alle Pallasscholen gelden en op de website www.stichtingpallas.nl ter inzage staat.

De AVG verplicht het College van Bestuur een Functionaris Gegevensbescherming (=FG) aan te wijzen, omdat scholen persoonsgegevens verwerken en de voortgang van leerlingen nauwgezet vastleggen. De individuele scholen die onder de Stichting Pallas vallen hoeven zelf dan ook geen eigen FG aan te wijzen. Stichting Pallas heeft een FG aangesteld, die controleert of een school zich aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) houdt.

Naast een controlerende taak beoordeelt een FG beveiligingsincidenten en datalekken, adviseert het College van Bestuur en maakt medewerkers bewust van het belang van informatiebeveiliging en privacy. Daarnaast is de FG de contactpersoon voor de externe toezichthouder: de Autoriteit Persoonsgegevens.

Toestemming

De scholen mogen persoonsgegevens verwerken als daar een wettelijke grondslag voor is (zie ook privacyreglement voor de grondslagen op www.stichtingpallas.nl); scholen hoeven hier geen toestemming voor te vragen. Voor het gebruik en verwerking van foto- en beeldmaterialen van de leerlingen wordt aan de ouders toestemming gevraagd. Bij de inschrijving van een leerling wordt aan ouders gevraagd om een toestemmingsformulier te ondertekenen voor het gebruik van de foto- en beeldmateriaal. Ouders mogen een eventueel eerdere toestemmingen veranderen, wijzigen of intrekken.

Op de website van Stichting Pallas staan verschillende documenten waaronder de privacyreglement en het inzagerecht van ouders. Met het nieuwe reglement en verschillende documenten beogen wij ervoor zorg te dragen dat op de scholen van Stichting Pallas de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt conform de AVG en overige wet- en regelgeving in dit kader.

Verzekeringen

De school heeft via de Stichting Pallas een aantal verzekeringen zoals:

- Een ongevallenverzekering voor leerlingen, personeel en vrijwilligers.
Deze verzekering dekt ongevallen gedurende 24 uur per dag tijdens alle door de school georganiseerde normale activiteiten.
- Een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA); via deze verzekering is de school verzekerd voor gevallen waarbij zij voor schade aansprakelijk gesteld kan worden. Niet verzekerd is schade als gevolg van diefstal of vermissing.

De school kan alleen aansprakelijk worden gesteld in die gevallen waarin de leerlingen onder toezicht staan van leraren, overig personeel of ouderparticipanten.

De school is volgens de verzekering alleen aansprakelijk als:

- zij een onrechtmatige daad heeft gepleegd;
- zij schuld heeft; e.e.a. impliceert dat een school niet in alle gevallen aansprakelijk gesteld kan worden, bijv. bij het vallen van een kind dat ook niet met toezicht is te voorkomen;
- er schade is.

Dit maakt een eigen WA-verzekering dus niet overbodig!

9.2 Schoolleiding

Marieke Frickel is de schoolleider van De Driestroom. De schoolleider is eindverantwoordelijk voor onderwijskwaliteit, personeelsbeleid en financiën. Tevens is zij de gesprekspartner van de medezeggenschapsraad.

Email: M.Frickel@vsdedriestroom.nl

Tel: 073 6139158

9.3 Medezeggenschapsraad

De Driestroom waarborgt de medezeggenschap van personeel en ouders onder andere met de medezeggenschapsraad (MR). De Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) is hiervoor de basis. De MR bestaat uit vier leden: twee leden uit het team van De Driestroom. Zij vertegenwoordigen het personeel en twee ouder-leden. Zij vertegenwoordigen de ouders. De MR heeft advies- en instemmingsbevoegdheid op diverse beleidsterreinen van de school. De MR vergadert ongeveer zes keer per jaar met de schoolleider. De leden van de medezeggenschapsraad worden via het Ouderbericht aan de ouders bekend gemaakt. In het ouderbericht worden ook de agendapunten en besproken onderwerpen toegelicht. De vergaderingen van de MR zijn in principe openbaar. Wel dient u uw aanwezigheid van tevoren aan te kondigen bij de MR (mr@vsdedriestroom.nl).

9.4 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Stichting Pallas wordt bestuurd door een College van Bestuur dat werkt onder toezicht van de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur stuurt de schoolleiders aan en geeft de dagelijkse leiding aan de stafmedewerkers. De schoolleiders werken samen in het Pallas Schoolleiders Overleg (PSO), een orgaan voor advies en afstemming. Iedere school heeft een medezeggenschapsraad waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd.

Pallasbreed functioneert een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad waarin van drie

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

Pallas-regio's één ouder en één medewerker zitting hebben. Zij vertegenwoordigen de MR-en van de Pallas-scholen naar het College van Bestuur.

Hoofdstuk 10 Schoolregels

10.1 De algemene schoolregels

Afmelding zieke kinderen

Telefonisch afmelden tussen 8.00 en 8.30 uur of inspreken op het antwoordapparaat.
073 6139158.

Is uw kind afwezig, maar niet afgemeld, dan wordt u door ons gebeld ter controle (er zou onderweg iets gebeurd kunnen zijn). Niet via de mail doorgeven s.v.p. Voor de kleuters geldt dit niet, omdat wij ervan uitgaan dat alle kleuters niet zelfstandig naar school komen.

Allergie

Als uw kind allergisch is (voor bijv. wespensteken), wordt u verzocht dit mee te delen aan de groepsleerkracht.

Auto's

Auto's niet aan de stoeprand parkeren, dit veroorzaakt een onveilige situatie. Alleen parkeren op het Rivierenplein, de Rijnstraat of bij de Stolp.

Schoolbegin

Er wordt om 8.25 uur voor groep 3 t/m 8 gebeld en met de leerkracht naar binnen gegaan, zodat de lessen om 8.30 uur kunnen beginnen. De ouders wordt verzocht niet mee naar binnen te lopen opdat wij zo vlot mogelijk de dag kunnen beginnen.

Wat betreft de kleuterklas: om 8.15 uur mogen ouders met kinderen naar binnen in de school voor jas en sloffen, om 8.25 uur gaat het lokaal open en mogen de kinderen naar binnen. Ook daar beginnen we om 8.30 uur. Vanuit pedagogisch oogpunt is het prettig als dat moment van wachten in de kring niet te lang duurt.

Bij erg slecht (nat) weer mogen ook de andere kinderen na toestemming naar binnen.

Fietsen

Er mag op het schoolplein niet worden gefietst. Fietsen horen in de fietsenrekken te worden gezet. Fietsen kunnen niet in de school worden gestald.

Honden

Er mogen geen honden in de school komen, i.v.m. allergie van sommige kinderen.

Kwartier voor en na

De school is een kwartier voor en na schooltijd verantwoordelijk voor kinderen die op het schoolplein zijn.

Mobiele telefoons

De kinderen mogen geen mobiele telefoons aan hebben staan tijdens de les. Ook in de pauzes mogen kinderen hun mobieltje niet zonder toestemming gebruiken. Indien kinderen zich niet aan deze afspraken houden wordt het mobieltje voor de betreffende dag in beslag genomen.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid is een onderwerp waar we op school goed en vooral tijdig aandacht aan willen besteden. Het voorkomen van en actie inzetten bij (vermoeden van) pesten heeft daarin een belangrijke plaats. Het is belangrijk dat signalen gemeld worden bij de leerkracht zodat er snel gehandeld kan worden, daar niet alles door de leerkracht wordt gezien.

Op school wordt ook het protocol sociale veiligheid toegepast:

Stappenplan bij vermoeden van pesten

1. Kind zelf, ander kind, leraar of ouder meldt incident bij betreffende leraar.
2. Leraar gaat in gesprek met betrokken kinderen.
3. Aan de ouders van de kleuterklassen en groep 3 en 4 wordt nadrukkelijk gevraagd om een vervelende gebeurtenis meteen schriftelijk te melden bij de betreffende kleuterjuf of leraar, zodat er daags na het incident op in gegaan kan worden. Het gaat dan vooral om het leren van goede manieren en hoe kinderen met elkaar om gaan.
4. Bij de kinderen vanaf groep 5 volgt een meer individuele aanpak en zo nodig wordt het
“ No blame ” ingezet (evt zie bijlage)
5. Als ouders of leerkrachten het idee hebben dat een incident niet afdoende is afgehandeld melden zij dit bij de schoolleider. De schoolleider nodigt deze ouders en andere betrokkenen vervolgens uit voor een gesprek.
6. Indien nodig wordt de klachtenregeling van de stichting Pallas in het werk gesteld.
(Zie hoofdstuk 7.4)

Roken

Het is verboden in de school te roken. Dit verbod geldt ook op het schoolplein als er kinderen zijn. Ook tijdens bijv. jaarfeesten gelieve niet te roken.

Snoep

De kinderen mogen geen snoep – dus ook geen kauwgom – mee naar school nemen. Aan de ouders die in welke vorm dan ook, meehelpen tijdens schooltijd wordt vriendelijk verzocht ook zelf deze regel na te leven.

10.2 Verlof aanvragen

Een verzoek voor bijzonder verlof moet minimaal een week van tevoren schriftelijk aangevraagd worden.

Als het om een verzoek voor extra vakantieverlof gaat, moet dit minimaal een maand van tevoren gebeuren.

Het te gebruiken formulier is te downloaden van de site van de school en te verkrijgen bij de administratie. Daar moet hij ook weer ingeleverd worden. De schoolleiding zal het verzoek in behandeling nemen en u antwoord geven.

Tot slot

Als u zonder toestemming uw kind toch thuis houdt of zonder bericht eerder op vakantie gaat, is de school verplicht dit te melden aan de leerplichtambtenaar. Het gevolg kan zijn dat er een

proces-verbaal tegen u wordt opgemaakt. Wanneer u met een leerplichtambtenaar te maken krijgt, zal dat altijd de leerplichtambtenaar van uw eigen gemeente zijn.

10.3 Ongeoorloofd verzuim

Is uw kind niet op tijd op school en niet tijdig (voor 8.30 uur) door de ouders afgemeld, dan tracht de school de ouders te bereiken. Geef daartoe uw vaste en/of mobiele telefoonnummer door.

Het is prettig voor de hele groep en de leerkracht wanneer we de dag op tijd kunnen beginnen. We willen u dringend verzoeken op tijd op school te komen.

Te laat komen valt onder ongeoorloofd verzuim.

Ongeoorloofd verzuim wordt door de leerkracht geregistreerd. Mocht een kind drie maal te laat zijn, dan komt er een brief vanuit school. Deze brief moet door de ouders ondertekend worden. Als het daarna nog een keer voorkomt, dan neemt de schoolleiding contact met u op. Bij regelmatig te laat komen melden we dit aan de leerplichtambtenaar.

10.4 Schorsing en verwijdering

Het schoolbestuur van de basisschool bepaalt in welke situatie(s) een leerling wordt geschorst. Het schoolbestuur moet voordat het een leerling schorst, praten met de ouders en de leerkracht van de leerling. De duur van de schorsing is hooguit vijf schooldagen. Omdat de leerling leerplichtig is, moet een school altijd huiswerk meegeven.

Ouders worden daarbij altijd schriftelijk van een voornemen tot schorsing op de hoogte gesteld en gehoord over dit voornemen, waarbij door de ouders een bezwaarschrift kan worden ingediend.

Een beslissing over verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag (art. 40 Wet Primair Onderwijs). Voordat tot verwijdering wordt besloten, is het gebruikelijk dat het bevoegd gezag de betrokken leerkracht hoort.

De formele regeling die geldt bij de Driestroom is in overeenstemming met de bestaande wettelijke regelingen van overheidswege. (art. 40 WPO)

10.5 Ziekte of afwezigheid van de leerkracht

De Driestroom doet er alles aan om lesuitval te voorkomen. We trachten een dermate werksfeer en werkdruk binnen onze school te creëren dat leerkrachten zich gezond en wel blijven bevinden.

Valt er toch, door bijvoorbeeld ziekte, een leerkracht uit, dan zoeken we vervanging. We hebben gelukkig een flexleerkracht die het meeste verzuim kan opvangen.

In alle gevallen worden de groepen opgevangen, waarbij een programma wordt gevolgd dat door de leerkracht van de kinderen zelf is samengesteld en klaargelegd voor de vervanger.

Wanneer er onverhoopt geen vervanger gevonden kan worden, kan de schoolleider beslissen dat de kinderen thuis mogen blijven. Natuurlijk is er altijd opvang mogelijk voor kinderen waarvan de ouders geen opvang hebben kunnen regelen.

Hoofdstuk 11 Landelijke organisaties

Elke vrijeschool is een geheel zelfstandige instelling. Gemeenschappelijk hebben alle vrijescholen hun grondslag in de pedagogische beginselen van Rudolf Steiner. Op grond van die gemeenschappelijkheid zorgt een aantal landelijke organen ervoor dat de scholen zich in de samenleving kunnen profileren.

De Vrijescholen in Nederland

www.vrijescholen.nl

BVS-schooladvies, partner van uw school

kennis delen – mensen verbinden

BVS-schooladvies is al meer dan 33 jaar een landelijk kennis- en expertisecentrum voor vrijeschoolonderwijs. Wij richten ons op de begeleiding van het onderwijs op vrijescholen en de schoolorganisatie. Centraal staat de inrichting van het vrijeschoolonderwijs. Wij hebben, ter ondersteuning van de kleuterleidster en leraar, web-applicaties en publicaties gemaakt.

BVS-schooladvies heeft adviseurs met kennis over de volgende onderwerpen:

- inhoudelijke thema's rond het vrijeschoolonderwijs
- schoolorganisatie
- inhoud van het onderwijs, zoals didactiek, handelingsgericht werken, sociaal-emotionele ontwikkeling
- leerlingenzorg

Bovenstaande diensten worden aangevraagd door vertegenwoordigers van de school. Ouders kunnen bij ons terecht voor dyslexiezorg (ONL), maar ook voor ontwikkelingsvragen op maat.

Voor uitgebreide informatie van ons complete aanbod (voor scholen en ouders) kunt u een bezoek brengen aan onze website: www.bvs-schooladvies.nl. U kunt ons ook bellen of mailen: (030) 281 96 56 - admin@bvs-schooladvies.nl

Vrijeschool PABO, Hogeschool Leiden

Lerarenopleiding basisonderwijs Vrijescholen

www.vrijeschoolpabo.nl

Internationaal Hulpfonds (IHF)

Voor steun aan vrijeschoolpedagogie of informatie over Vrijescholen in het buitenland kunt u contact opnemen met :

www.internationaalhulpfonds.nl

info@internationaalhulpfonds.nl

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

Hoofdstuk 12 De schoolgids

Jaarlijks wordt de schoolgids van de Driestroom opnieuw vastgesteld en aan de inspectie van het onderwijs ter beschikking gesteld. De schoolgids is te downloaden van de website www.vsdedriestroom.nl. Bij Elly, onze gastvrouw is op verzoek ook een papieren versie verkrijgbaar.

Geïnteresseerde nieuwe ouders die zich oriënteren op de schoolkeuze ontvangen naast foldermateriaal ook dit informatiedeel van de schoolgids.

Elk jaar wordt er, naast dit informatieve deel, een jaardeel uitgegeven met de gegevens die jaarlijks wijzigen, zoals vakantiedata, jaarfeesten, namen van medewerkers en andere praktische informatie. Die vindt u tevens op de website, achter de login.

Mocht u aanmerkingen, toevoegingen of suggesties hebben ten aanzien van de schoolgids dan stellen wij het op prijs als u ons dit laat weten.

Contactgegevens

Basisschool De Driestroom, Vrijeschool 's-Hertogenbosch
Waalstraat 30, 5215 CK 's-Hertogenbosch

Schoolleider: Marieke Frickel
M.Frickel@vsdedriestroom.nl

T: 073 6139158

E: info@vsdedriestroom.nl
W : www.vsdedriestroom.nl

Bankrekening: 2084920 t.n.v. St. Pallas, inzake VS De Driestroom
's-Hertogenbosch

DE DRIESTROOM

basisschool voor vrijeschoolonderwijs

Bijlage 1: Formulier instemming schoolgids

FORMULIER "Instemming met schoolgids"

School: Vrijeschool De Driestroom

Adres: Waalstraat 30,

Postcode/plaats: 5215 CK 's-Hertogenbosch

VERKLARING

Hierbij verklaart het ouderdeel van de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met de

schoolgids 20 van deze school.

Namens de MR,

's-Hertogenbosch

Juli 2019

R. Harmse

Voorzitter MR De Driestroom